

KELEIVIS

Prenumerata - Subscription
Amerikoje ir užsieniuose
metams - 1 year \$5.00
pusei metų - 6 months .. \$2.50
KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1906
Address:
KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

KELEIVIS

THE TRAVELER - - - - - LITHUANIAN WEEKLY

NR. 16 SO. BOSTON, MASS., 1969 LIETUVIŲ ŠVIETIMO IR ŠEIMOS METŲ BALANDŽIO - APRIL 16 65 - TIEJI METAI

"Keleivis" telefonas AN 8-3071

Second-class postage paid at Boston, Massachusetts

Atskiro numerio kaina 12 centų

Maskva siūlo tartis Europos saugumo reikalu

Sovietai siūlo tokią konferenciją, bet Atlanto sąjungos valstybės nutarė atsargiai tirti, ar tokia konferencija siūlo metu būtų naudinga.

Sovietų Sąjunga, prasidėjus didesniems nesuspriktamams su Kinija, baiminasi dėl galimo Vakarų fronto, kuris tokio konflikto atveju gali atsirasti, vakariečiams tokia proga paremiant sovietinių satelitų pastangas išsivaduoti iš Sovietų Sąjungos globos. Taigi gal dėl tos baimės sovietai ėmė mirkčioti Vakarams, siūlydami sušaukti ir konferenciją Europos saugumui aptarti. Pradžioje Sovietų Sąjunga prisiūsi, kad tokioje konferencijoje dalyvautų ir JAV, bet vėliau jau sutiko, pareiškė, kad neprištarusianti JAV dalyvavimui, jeigu ji konferenciją jas pakviestų pačios Europos valstybės.

Tą klausimą svarstė ir Atlanto sąjungos (Nato) atstovai, suvažiavę į Washingtoną tos sąjungos 20 metų sukakties paminėti. Nuomonių buvo įvairių. Vieni sveikino sovietus už tokį sumanymą, kiti ragino būti atsargiems ir reikalauti iš sovietų paaiškinti, ko jie tokia konferencija nori siekti.

Pagaliau sutarta aiškintis su Sovietų Sąjunga ir jos satelitais klausimą, koks kelias geriausiai vestų į vaisingus pasitarimus ir nutarimus. Nato ministrai susitarė atsargiai tirti, ar tokia konferencija būtų naudinga. Bet kartu jie paskelbė, kad labai svarbu palaikyti Nato karių stiprybę ir nepasiduoti klaidingoms viltims anksti išspręsti sunkius klausimus.

Orui atšilus, daug kur greičiau potvynių pavojus. Potvynių jau paliestos Iowa, Minnesota ir P. Dakota. Baiminamasi šių gamtos nelaimių Illinois, Kentucky, Michigan ir kitose valstijose.

Prezidentas Nixonas ir Jordanijos karalius Husseinas, kuris lankėsi Washingtone.

"Dana" praėjo su pasisekimu

Kaip mums praneša iš Chicagos, komp. Juliaus Gaidelio operos "Danos" (libretas St. Santvaro) pirmieji spektakliai šeštadienį ir sekmadienį praėjo su dideliu pasisekimu.

Italų komunistai prieš Maskvą

Ižymus Italijos komunistas Boffa partijos laikraštį pareiškė, kad sovietų įsiveržimas į Čekoslovakiją ir susidūrimai Kinijos pasienyje yra nesuderinami su pasaulio komunistų sąjungos tikslais.

I tai atsiliepė Pravda, pakartodama ne nuo šiandien vykdomą, o dabar jau atvirai skelbiama mintį, kad viso pasaulio komunistų partijos turi sekti Maskvą. Ji ir įsiveržimą į Čekoslovakiją teisinga tuo, kad ten buvo pavojus komunizmui. Ir Kinijos pasienyje susidūrimuose esą ginama ne tik sava žemė, bet ir proletarinis internacionalizmas.

Birželio 5 d. į Maskvą susirinko komunistų partijų atstovai. Anksčiau paminėtas faktas rodo, kad Maskvos konferencijoje bus didelių ginčų ir nelengva bus surasti bendrą kalbą. Įsakyti, kaip tai anksčiau darydavo, dabar Maskvą jau nebėga.

Jugoslavai renka parlamentą

Sekmadienį Jugoslavijoje pradėjo rinkti krašto parlamentą ir vietos savivaldybes. Ta dieną buvo renkami federalinio parlamento vieni rūmai, šešių respublikų parlamentų ir vietos savivaldybių tarybų nariai.

Kitą sekmadienį bus renkami federalinio parlamento dar vijų rūmų nariai ir gegužės 7 d. tautybų rūmų nariai.

Aplamai, ir čia atstovų tėra tiek, kiek jų reikia išrinkti, bet šį kartą, pavyzdžiui, ir federalinio parlamento socialinius-ekonominius rūmus kandidatų buvo 179, o išrinkti tereikėjo 120. Taigi demokratijimo vyksmas eina labai pamažu.

Keturi ambasadoriai, kurie svarsto artimųjų Rytų klausimą — kaip sutaisyti Izraelį su arabais. Iš kairės į dešinę Charles Yostas (JAV), Arman das Bernardas (Prancūzija), lordas Caradonas (Anglija) ir Jakobas Malikas (Sov. Sąjunga. Jų posėdžiai slapti).

Riaušės Harvardo universitete

Apie tai plačiau rašoma antrame puslapyje. Čia tik pasakysime, kad profesūra priėmė rezoliuciją, kurioje apgailestauja studentų įsiveržimą į universiteto patalpas ir policijos išsukimą studentams pašalinti. Įsiverželiams nebus keliama kriminalinė byla, bet juos galės bausti, jei ras reikalinga, specialiai riaušėms tirti komitetas.

Universiteto vadovybė paskelbė uždarysianti universitetą, jeigu riaušės nesiliaus.

De Gaulle grasina pasitraukti

Balandžio 27 d. Prancūzijoje bus atskleista gyvenimo, ar jie pritaria de Gaulle pasiūlytomis reformoms: įkurti 22 pusiau autonomines apygardas ir pakeisti senatą, sumažinant jo galią socialinius ir ekonominius reikalus sprendžiant.

Jeigu dauguma toms reformoms nepritarė, de Gaulle, sako, pasitrauks iš prezidento pareigų.

De Gaulle jau ne kartą yra kreipęsis į piliečius pasisakyti svarbiais momentais.

Thieu pasisakė prieš koaliciją

P. Vietnamo prezidentas pasisakė prieš bendrą su Vietkongu vyriausybę, nes iš tikrųjų tai būtų komunistinių lėlių vyriausybė. Jis pasiūlė dviejų partijų sistemą. Vieną partiją sudarys jis, o kas su juo nesutinka, tegu sudaro opozicijos partiją.

Mažins JAV karių skaičių Vietname

Artimoje ateityje gal apie birželio mėnesį, numatoma pradėti mažinti JAV karių skaičių Vietname. Tai pareis nuo to, ar komunistai nedidins puolimų ir ar Paryžiaus derybose bus matoma kokia nors pažanga.

Kennedy važiuos politikuoti

Sen. Edwardas Kennedy lankėsi Aliaskoj, kaip senato pakomitečio indėnų švietimo reikalams pirmininkas. Jį lydėjo 3 senatoriai respublikonai. Kelionės oficialus tikslas buvo patirti, kaip tvarkomi indėnų švietimo reikalai.

Du iš palydovų sugrįžo anksčiau ir paskelbė, kad Kennedžio tikslas buvęs politikuoti, ruošti dirvą 1972 m. rinkimams. Spėjama, kad jis tada kandidatuos į prezidentus.

Kaip "suminkštinti" orą Europoje

Čia turima galvoje politinę padėtį. Maskvą vėl pakartojo, kad tą įtampą padidina Nato sąjunga. Pagal Maskvą, tą politinę atmosferą galima būtų suminkštinti, jeigu būtų pripažinta Rytų Vokietija, jei Vakarų Vokietijai nebūtų duota atominių ginklų ir jei Vakarai atsisakytų pretenzijų į Vakarų Berlyną... Kitaip tariant, jei Vakarai atiduotų Maskvai viską, ko tik ji nori, ir darytų, kaip ji liepia...

Sirhan ligonis, bet ir žmogžudys

Sen. Kennedžio žudiko Sirhano bylos prokuroras pareiškė, kad Sirhanas yra protinis ligonis, bet ne toks, kad jis nebūtų atsakingas už savo šaltai, ilgai ir gerai apgalvotą pasikėsinimą į senatoriaus gyvybę.

Prokuroras siūlo pripažinti jį pirmojo laipsnio žudiku, o tai reikš, kad jam mirties bausmė.

Prez. Nixonas paskyrė 200 milijonų dolerių atstatyti negrįžusių metų suardytoms ir sunaikintoms miestų dalims. Tokių miestų yra 20. O tuos milijonus reikia sudėti mokesčiais.

Milane ir Romoje buvo didelės demonstracijos dėl dviejų Battipaglia mieste nušautų riaušinių. Riaušės kilo dėl sunkios gyventojų būklės. Riaušėse buvo apie 200 riušėjų, tarp jų 80 policininkų. Trys didžiosios unijos buvo paskelbusios 3 valandų solidarumo streiką.

Iš Bostono į New Yorką paleistas naujas greitasis traukinys, kuris tą atstumą pirmą kartą nuvažiavo per 3 val. 55 minutes, taigi tik 15 minučių greičiau, negu kiti traukiniai, bet ateity jį žada dar pagreitinėti.

Iš Maskvos ateinančiomis žiniomis, komunistų partijos sekretorius Brežnevas gal gaus užleistą vietą kitam. Sakoma, kad Brežnevas turi jaučioti galvą, galia vadovauti gal apygardai, bet ne visai Sovietijai.

Medeline (Kolumbijoj) 16-ai pranciškonų vienuolių uždrausta mokytojauti, kaip jos vačios sako, dėl to, kad reikišios savo nuomonę. Sunkumų vyskupas turi ir su 9 jaunais kunigais, kurie nenori jo akiai klausyti.

Vietkongas (partizanų politinė vadovybė) kartoją vis dar seną pasaką: Amerika turi pasitraukti iš Vietnamo, Saigono vyriausybė turi amžinai baigti savo tautos "įdavikišką rolę" ir t.t.

Dvyliką metų išbuvęs New Yorko majoru Robertas Wagneris vėl paskelbė, kad statas savo kandidatūrą. Be jo, dar yra 5 kandidatai, tarpe jų ir dabartinis majoras Lindsey.

Vakarų Vokietijoje įkurtoji komunistų partija paskelbė laikysianti Mažųjų linijos. Ji turi 22,000 narių.

Amerikos atradėjas Kolumbas buvęs ne italas, bet baskų piratas. Taip tvirtina baskų istorikas mėgėjas.

Irake nužudyti 4 arabai, nuteisti už šnipinėjimą JAV.

Sovietų Sąjunga turės raketų daugiau negu JAV

Šiais metais sovietai turės sausumos tarpkontinentinių raketų daugiau nei JAV, bet JAV vis dar pralenks sovietus bendru bombų ir raketų skaičiumi.

Čekai dalyvavo bendruos manevruos

Čekoslovakijoje kovo 2 dieną buvo sovietinio bloko valstybių manevrai. Juose nedalyvavo tik Rumunija. Rumunijos spauda smerkia manevrus svetimoje teritorijoje, nes jie sovietų yra naudojami politiniam savo satelitų spaudimui.

Nebus geležinkelių streiko

Illinois centrinio geležinkelio streikas tęsiasi 5 dienas ir buvo pavojaus, kad pirmadienį galėjo prasidėti visų geležinkelių streikas. Bet to pavojaus išvengta — susitarta pratęsti sutartį 18 mėnesių.

Buvęs krašto apsaugos sekretorius, dabar bankininkas Thomas S. Gates paskirtas prezidento Nixono vadovauti 15 asmenų komisijai, kuri paruoštų planą privalomai karinei prievolei pakeisti savanorišką.

Kenneth Frickas turi 2,175 akryčių ir iš žemės gaminių kainoms palaikyti fondo pernai gavė \$88,000 pašalpos. Jis dabar paskirtas vadovauti tai įstaigai, kuri tas pašalpas tvarko.

Smurtui reikia užkirsti kelią

Paskutiniuoju metu studentų riaušės universitetuose nebe naujiena. Bet praėjusios savaitės vidury įvykiai Harvardo universitete vėl atkreipė viso krašto dėmesį.

Harvardo universitetas yra ne tik seniausias šiame krašte, bet ir garsiausias bei išsilaušiasis savo mokslo lygiu. Jis didžiuojasi savo įžymiais profesoriais, savo moderniomis mokslo priemonėmis, o svarbiausia — savo laisve, minties laisve, laisve nevaržomai mokytis ir mokytis.

Rodos, čia negalimas dalykas, kad tas ar kitas reikalas būtų sprendžiamas jėga, kad bet kuri mažuma jėga, smurtu verstų didžiąją paklusti ir vykdyti tos mažumos valią. Vienas mokslininkas, parašęs knygą apie studentų maištavimą universitetuose, taip ir užbaigė ją tvirtindamas, kad Harvardo tokie dalykai negalimi, bet po praėjusios savaitės įvykių jis pareiškė, kad dabar tenka savo išvadą knygoje pakeisti.

O kas Harvarde įvyko?

Praeitą savaitę apie 300 studentų (viso labo Harvardo universitete yra apie 15,000 studentų), jau visame krašte pagarsėjusios riaušių kėlimu Demokratinės visuomenės studentų draugijos (S.D.S.) vadovaujami, nutarė įteikti universiteto vadovybei 6 reikalavimus, kurių tarpe buvo — nutraukti karininkų paruošimo kursą, sumažinti studentams nuomą universitetui priklausančiuose namuose ir kt., ir nieko nelaukdami įsiveržė į pagrindinį administracijos pastatą, įsakė ten buvusiems pareigūnams, jų tarpe net keliems fakultetų dekanams, apleisti patalpas ir pradėjo ten patys šeiminkauti.

Riaušinkai savo veiksmams buvo gerai pasiruošę, apsirūpinę durų raktais, grandinėmis ir net laužtuvais.

Užėmę patalpas, riaušinkai išleido skelbimą, kuriame sakoma, kad jie čia pasiliks tol, kol jų reikalavimai bus patenkinti. Skelbime pasakyta, kad jų reikalavimai — ultimatiniai. Vadinasi, derybų negali būti.

Kas liko universiteto vadovybei? Ji įspėjo maištininkus, kad apleistų patalpas geruolu ir kad to nepadarę, bus jėga iš jų pašalinti. Bet riaušinkai į tai nekreipė dėmesio. Administracija dar palaukė per naktį ir tik ketvirtadienio anksti rytą pakvietė policiją įsiverželiams pašalinti. Bet jie ir policijos įsakymo apleisti patalpas neklaušė. Tada buvo jėga susodinti ir policijos sunkvežimius ir išvežti. Tokių yra apie 200. Jų tarpe apie 40 svetimų, nieko bendra su universitetu neturinčių. Kai kurie jų labai priešinosi, todėl yra kelios dešimtys sužeistų studentų ir policininkų. Per naktį šeiminkaudami užimtos patalpose, riaušinkai suspėjo išvogti įvairių slaptų dokumentų ir pridaryti kitokių nuostolių universitetui.

Kai šie žodžiai rašomi, Harvarde dar vyksta dalies studentų streikas, o profesūra ir administracija svarsto susidariusią padėtį. Kaip įvykiai rutuliosis toliau, dar nežinia. Riaušės smerkia net tokie žinomi liberalai, kaip New York Times redaktoriaus James Reston. Jis teisina universiteto prezidentą Pusey, kad šis pakvietęs policiją, nes kitos išeities nebuvo, kai laisvės židiny vykdomas laisvės vardu smurtas ir net apiplėšiama mokslo įstaiga.

Dar kaip du plėšikai dalinosi Lietuvą

Ateinanti spalio mėnesį riaušybė nurodysianti Lietuvos 30 metų nuo tų dienų, kada Kremliaus valdovai ėmė sudarinėti su Baltijos valstybėmis "draugingumo ir savitarpinės pagalbos" sutartis. Kokią "pagalbą" jie rengė Lietuvai, geriausiai pavaizduoja telegramos ir susirašinėjimas tarp Maskvos ir Berlyno, vykęs prieš pat Lietuvos delegacijai atvykstant į Maskvą ir už delegacijos nugaros, jau e. sant Maskvoj.

Štai ką parašė Hitlerio ambasadorius Schulenburgas į Berlyną:

"TELEGRAMA. Labai skubu. Griežtai slaptai. Nr. 463. spalio 3 d. Maskva. 1939 m. spalio 3 d. 19:04 val. Gauta 1939 spalio 3 d. 21:10 val.

Molotovas šiandien 14 val. pakvietė mane į savo įstaigą, kad praneštų: Sovietų vyriausybė pasakysianti šiandien atvykstančiam Lietuvos užs. reik. ministrui, kad draugiško tarpusavio santykių sprendimo (greičiausiai panašiai, kaip su Estija) rėmuose Sovietų vyriausybė ketina perleisti Lietuvai Vilnių ir jo apylinkes, tačiau drauge Sovietų vy-

Pietų Vietnamo viceprez. Nguyen Cao Ky su savo žmona Tayet Mai. Jis laikraštiniams pareiškė, kad komunistai tikisi laimėti, pasinaudodami amerikiečių visuomenės nekantrumu.

Detektyvai veda Robertą Collierį (kairėje), negro Juodosios Panteros organizacijos vadą, ir kitus, kurie buvo susitarę susprogdinti New Yorke kelias didžiules krautuves. Collieris jau sėdėjo kalėjime 21 mėnesį (buvo nušautas 5 metams, bet anksčiau išleistas) už neginimą susprogdinti Laisvės statulą New Yorke.

nuomonės ir duociau jam atsakymą rytoj vidurdienį. Molotovo pasiūlymas man atrodo žalingas, nes tai pasaulio akyse padarytų mus Lietuvos teritorijos "plėšikais", o sovietų vyriausybė figūruotų kaip dovanotoja... Man atrodo, kad svarstyti na tik mano sugestija. Tačiau prašau jus apsvaistyti, ar nebūtų mums priimtina atskiru Vokietijos-Sovietų slaptu protokolu įvykdyti Lietuvos teritorijos juostos perleidimą, kol Sov. S-ga faktinai inkorporuos Lietuvą. Tai yra mintis, kuria, aš tikiu, buvo pagrįstas susitarimas dėl Lietuvos. Schulenburgas."

Kitą rytą Ribbentropas telegrafavo Schulenburgui iš Berlyno:

"TELEGRAMA. Berlynas, 1939 m. spalio 4 d. Griežtai slaptai. Nr. 488. Liečia jūsų telegramą Nr. 463. Aš taip pat nelaikau tinkamu Molotovo siūlomo metodo dėl Lietuvos teritorijos juostos perleidimo. Priešingai, malonėkit paprašyti Molotovą šiuo metu neaptarti su lietuviais šios teritorijos perleidimo (t. y. dar nepasakyti, kad susitarta su Hitleriu Lietuvą pasidalinti. E.), bet prašykite, kad Sovietų vyriausybė priimtų prievolę Vokietijos atžvilgiu palikti tos teritorijos juostą neokupuota Sovietų kariuomenės įvedimo į Lietuvą atveju, kuris gali būti numatomas, ir palikti Vokietijai nustatyti datą, kada teritorijos perleidimas turėtų būti formaliai atliktas. Susitarimas tuo reikalu turėtų būti fiksuotas slaptu raštu pasikeitimu tarp jūsų ir Molotovo."

Pažymėtina, kad iki to laiko Molotovas niekur raštinę su mano pasiūlymu, bet pareiškė norą, kad paklauskiau savo vyriausybės užimti. Tik vokiečiai apie tai kalbėjo, kaip apie savaime suprantamą ir seniai sutartą dalyką. Dabar ir Molotovas jau atvirai apie tai parašė, rašydamas Schulenburgui Ribbentropo pageduotą notą. Būtent, 1939 spalio 8 dieną, Lietuvos delegacijai tebesant Maskvoj ir "tebesitariant" dėl vadinamosios "savitarpinės pagalbos", Stalinui maloniai žadant "atiduoti" Lietuvai Vilnių, Molotovas parašė Schulenburgui tokį pasižadėjimą:

"Slapta. Pone Ambasadoriau, turiu garbę patvirtinti, kad ryšium su slaptu papildomu protokolu Lietuvos reikalui, pasirašytu tarp SSSR ir Vokietijos 1939 m. rugpjūčio 29 d. (28 d.) tarp mūsų esama šio susipratimo:

1. Protokole paminėta ir prie jo pridėta žemėlapyje pažymėta Lietuvos teritorija nebus Raud. Armijos okupuota tuo atveju, kai ji įvykdytų Lietuvos teritorijos perleidimą Vokietijai.

2. Paliekama Vokietijai nustatyti data, kada ji įvykdys nutarimą dėl anksčiau paminėtos Lietuvos teritorijos perleidimo Vokietijai.

Prašau priimti, pone ambasadoriau, mano aukščiausios pagarbos pareiškimą. V. Molotov."

Šis naujas sąmokslas pakeitimas iš tikrųjų buvo natūralus, kad rusai pasiimtų visą Lietuvą. Hitleriui tuo metu labiau, negu Lietuvos žemės sąbalas, buvo reikalingas Maskvos duodamas karinės medžiagos, o žemės, jis vistiek mano vėliau visas atsiimsias. O Maskva noriai griebė žemės ir žmones. Už ta proza pusę metų padėjo Hitleriui auginti ragus, kuriuos tasai, neilgai laukęs, atsuko prieš tą pačią Maskvą.

(ELTA)

Lietuvių Fonde \$567.967

Chicagoje kovo 29 d. įvykusiame Lietuvių Fondo suvažiavime paaiškėjo, kad fondas jau turi 2,295 narius ir \$567,967 kapitalo. Jį sudėjo: Chicago — \$168,150; New Yorkas — \$47,553; Clevelandas — \$31,239; Detroitas — \$29,153; Bostonas — \$22,170; Philadelphia — \$16,209; Los Angeles — \$13,645; Rochesteris, N.Y., — \$14,964 ir t.t.

To kapitalo du trečdaliai yra bankuose, valdžios valdžioje lėšose ir trečdalis pelningesne akcijose. Idomu, kas fondui tuos šimtus tūkstančių sudėjo? Štai atsakymas.

139 gydytojai — \$99,000 (imamos apskritos sumos). 61 kunigas — \$18,000, 70 inžinierių — \$18,000, 34 profesoriai ir daktarai laipsnį turintieji — \$24,000, 45 mirusieji LF nariai — \$15,000 (taip parašyta oficialiame pranešime, tai turbūt mirusiųjų palikimai), 327 atmintiniai — pomirtiniai įnašai — \$64,000, 1,391 kiti asmenys — \$233,000, 242 imokėję mažiau kaip \$100 — \$5,744.

Išlaidų buvo \$10,608, arba 9% nuo 1968 metais surinktų sumų (\$116,000). Pusė tos sumos išleista propagandai: spaudai ir radiui \$2,475 (Keleivis tėra gavęs tik kelias dešimtis dolerių), spausdinimams, paštui ir kitiems reikalams.

Gauta ir paskirstyta pelno lietuviškiems reikalams: 1962

m. — \$1,200, 1963 m. — \$3,000, 1964 m. — \$5,500, 1965 m. — \$10,000, 1966-67 m. — \$20,000, 1968 m. — \$28,000.

Susirinkimas priėmė šio ki nutarimą:

1. Susirinkimas tvirtina ir užgria LF vadovybės veiklą, jai reikią pilną pasitikėjimą finansinių reikalų tvarkyme ir nuoširdžiai dėkoja už atliktus darbus.

2. Susirinkimas skatina LF vadovybę bei narius ir toliau intensyviai telkti lėšas, panaudojant ir naujus būdus, kaip pav. vakarienių rengimo, meninių koncertų su premijų įteikimu ruošimo ir kt., kad šiais Lietuvių švietimo ir šeimos metais greičiau priartėtų prie užsibrėžto vieno milijono dolerių fondo.

3. Susirinkimas prašo ir skatina visą lietuvių visuomenę stoti į LF narių eiles ir visur kelti LF istoriškai reikšmingą idėją, nes LF ne tik ateityje duos, bet jau ir dabar duoda didelę paramą lietuviškam švietimui ir visai plačiai lietuvių kultūrinei veiklai.

4. Susirinkimas sveikina Lietuvos Diplomatinę Tarnybą laisvajame pasaulyje, VLIKą, PLB Valdybą, AL-Tą, BALFą, visų kraštų Lietuvių Bendruomenes ir JAV LB apygardų bei apylinkių valdybas, spaudą, radiją ir visas lietuvių institucijas bei organizacijas.

Kas kitur rašoma

PAKANKA DARBŲ IR BE POLITIKOS

Buvęs Chicago's Alto pirmininkas Algirdas Pužauskas Naujienose jau kelintą straipsnį rašo, kad JAV Lietuvių Bendruomenė nedirbajai privalomo darbo, kišanos į svetimas sritis ir savinasi svetimus darbus. Štai balandžio 8 d. jis, be ko kita, taip rašo:

"Taigi pažvelkime, ką CV veikė? "Draugo" aprašyme bent keturių darbų punktai prasideda "rūpintis". Dar reikėjo pridėti: "pražiūti", "naktimis nemiegota". Rūpinkis negana, reikia padaryti ką nors! Negalima sakyti, kad neko nepadaryta. Suruoštas Kultūros kongresas. Tik nelaimė — gauta \$6,000 nuostolių. Vėl nirs tas ima atimti iš Alto Vasario 16 aukas! Dalyvauti veiksmų konferencijoje. Glaužiai bendradarbiauti su latviais ir estais. Pradėti paruošiamieji darbai. Turėta trys pasitarimai. Pritariama komiteto veiklai. Didžiausias laimėjimas — "gerai sugyventa savo tarpe". Tai, pažįstant kaikiurių vadybą ir žinant praeities patirtį, tikrai neblogas laimėjimas. Yra ir mislingų darbų: Dalyvaujama Chirilione galerijos globos komitete. Čia, matote, vienas vicepirmininkas ten dalyvauja, o nuopelnas visai Bendruomenei. Ar sekretoriaus žmona nevadovauja Lietuvių operai? Kodėl šito nei rašoma į Bendruomenės aktyvius?

"Is Lietuvių Fondo gauta apytikriai 30,000 dol. Cent-ro valdyba niekada nebuvo

turtingesnė, tai ko kištis dar ir į Alto aukas?

"Prašome, ponai Balso ir Lietuvos Dukterys, atkreipti dėmesį ir į šitokį CV darbą: "Numatyta suorganizuoti socialines ir ekonomines tarybas, padedant varginantiems lietuviams". Kas gi sako, kad CV vadaai nesapnuoja ir nesvajuoja. Užmanymų milijonai, tik to dolerio trūksta ir laiko. Su laiku Bendruomenė atims iš Alto Lietuvos laisvinimo darbus, atims iš Balso šalpą ir iš kun. Suginto Vasario 16 gimnazijos rėmimą, o tada ir bus tas sausio 26 dienos bendraraščio išpranašautas vieningumas: Viena Tauta, Viena Valstybė."

Nuo savęs pridėsiu: ir vienas vadas.

Tame pačiame straipsnyje A. Pužauskas, prisimindamas, kad JAV L. Bendruomenės valdyba skelbė paruošusi ir siuntinęsi straipsnius Vasario 16. klausia, kam tai buvo daroma, jei tą patį darė ir Altas, ir Chicago's Lietuvių Taryba, ir konsulas, kam tą patį darbą kartoti, ir klausia:

"Kodėl neieškote skaitytojų lietuviškai knygai, laikraščiai, kodėl leidžiate nemirtingi reikalingiems leidiniams, kodėl neskatinate knygų leidimo premijomis? Vydūno Fondas, Rašytojų Draugija, Draugas, Aidai, skautai — premijuoją. O kur Bendruomenės premijos? Kur aiškinamasis lietuvių kalbos žodynas? Kur lietuvių kalbos žodynas? Kur lietuvių kalbos kursai? P. Amerikos jaunimui, kur pedagoginiai kursai, kursai augusiems lietuviams, kur skaitiniai jaunimui? Kur

skaidrės, filmai, žemėlapiai, tautodailės pavyzdžiai ir kt.? Kur nauji mokytojai?"

Tų Lietuvių Bendruomenės dirbtinų darbų sąrašą dar būtų galima ilgai tęsti. Jiems nors įpusėti reikėtų dirbti išsijuosus, nebūtų laiko, kada galvoti apie Alto ar Balso darbų paėmimą. Bet nelaimė, kad dabartiniai L. Bendruomenės vadaai daugiau rūpinasi ne tais darbais, kuriems jie išrinkti, o braunasi į tas sritis, kuriose jau seniai dirba kitos organizacijos.

SPAUDA BEVARTANT

Apie 200 amerikiečių profesorių ir slavistikos mokslų specialistų pasirašė protestą prieš Čekoslovakijos okupaciją, kurį paskelbė jų draugijos organas The Slavice and East European Journal. Jį pasirašė mūsų profesoriai A. Salys (Penn. u-to) ir F. R. Šilbajoris (Ohio State u-to). Protestą pasirašė ir Kėdainių apskr. gimęs vienas žymiausių naujosios lenkų literatūros atstovų poetas C. Milosz, dabar dėstąs Kalifornijos universitete.

Rytų Europos ir slavų kalbų mokytojų ir mėgėjų amerikiečių draugijos, sutrumpintai vadinamos AATSE-EL, skyriaus prezidentu Ohio valstybėje yra prof. F. R. Šilbajoris, o Massachusetts LB apygardų bei apylinkių valdybas, spaudą, radiją ir visas lietuvių institucijas bei organizacijas.

Amerikiečių lenkų Kosciuskos fondas išleido prof. Mizvos redaguotą anglų kalba leidinį Great Men and Women of Poland, kuriame lenkai sau priskiria ir keltą lietuvių, jų tarpe, žinoma, ir Kosciuską.

Oklahomos valstybinio universiteto politinių mokslų prof. V. S. Vardys ir šiemet paskirtas vadovauti rusų kalbos ir Sovietijos studijų seminarui Vokietijos Miunchene (birželio 6 — liepos 18 dienomis), kur amerikiečiai išlaiko milžinišką Sovietijos studijom skirtą įstaigą.

Lietuviai, latviai ir letgaliai katalikai kažkodėl tylo mis praleidžiami kun. G. Wetterio sudaragotam veikalė Religion and the Search for New Ideals in the USSR. Ten tekalbama tik apie stačiatikius, baptistus, mahometonus ir žydus.

Greta didrusių ir ukrainiečių rašytojų, kuriuos bolševikai šoviniškai nuo 1945 m. smarkiai puola, gal turėsiu ir lietuvių kankintiną. Rusų akis Lietuvoje komissaras Charazovas puola rašytoją J. Mikalinskį, kuris savo veikalė pavaizduoja filosofinius raštus (net Leniną) skaitanti kuniga ir lietuvių, kurie iš paviršiaus raudoni, o viduje balti, kaip buvo Daukantas, Basanavičius ir Kudirka.

Ziūrovas

KAS NIEKO NEVEIKIA,
TO NIEKAS NEPEIKIA.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO RASO,
TAS DUONOS NEPRASO.

Šis tas iš Floridos

Turtingiems žmonėms čia pristatyta puikiai vienas už kitą gražesni viščiukai. Juose yra viskas, ką tik gabūs statytojai pajėgę sugalvoti žmogui kuo patogiau gyventi. Juose gyvenantieji nejaucia nei žiemos šalčio, nei vasaros šuros. Jie gyvena visai arti vandenyno, bet neina į jį maudytis kartu su žemesnio luomo žmonėmis, nes gali paplūdimio viešbučio baseine net kvepiančiame vandeninyje.

Mažiau pasiturintieji vidurinio luomo žmonės, šiek tiek užsidirbę ir susitaupe, taip pat mėgsta pasėkti milijonierius ir Floridoj praleisti kelių mėnesių ar savaitę atostogas. Jie ieško pigesnių patalpų, daugiausia jų apsigyvena pas savuosius — lietuvius. Vedę išsinuomuoja 2-3 kambarius, moka per mėnesį \$100 ar daugiau ir gyvena 3-4 mėnesius. Tie kurie per savaitę moka \$70 ir daugiau, gyvena trumpai, tik kelias savaites ir grįžta namo.

Viengungiai retai kiekvienas turi atskira kambarį, jie dažniausiai po du miega viename kambariu, arba vėsia me prieškambarį bei verandą.

Į Floridą suvažiuoja atostogauti ir labai šykščiai. Kas atvyksta su lengva kėšene, turi išgyventi iš mažų santaupų ar gaunamo mėnesinio čekio, aišku, turi gyventi taupiai, bet pastebėjau, kad šykščiaujanti gėrėkai esą prie pinigų. Čia ne naujiena matyti išmestas sodos bankas, už kurias nunešus į krautuvę moka po 2 centus. Stebės, kai matai jas renkant ir tokius, kurie turi savus namus ar banko nemazą sąskaitą. Atrodo, kad jiems ko nors trūksta pakaušyje.

Paprasto žmogaus patogumais čia labai tesirūpinama. Šaligatviai čia tik verslavičių rajonuose, kitur nėra, todėl pėsčiam eiti gatvė, kai pro šalį žvimbis automobilis, ne tik nemalonus, bet ir nesaugus. O autobuso laukti reikia ilgai. Tai gi saulės kaitro ar lyjant pajunti ir Floridos priklama.

Yra neapšviestų apylinkių, kitur naudojamos tik grežtinių šulinių rudu dvokiančių vandeniu. Yra ir daugiau nepatogumų, kuriuos gauna pakęsti nepasiturintys žmonės.

Floridoj gera tai, kad čia nėra purvo ir dulkių.

Miami lietuviai turi du klubus. Lietuviškumu nė vienas nepasižymi, abu "amerikonėja" ir amerikoniškai. Kitais tarais, klubai padeda lietuvių kalbą greičiau nusloninti, negu išmokstama kalbėti reikiama angliškai.

Yra parašas "Lithuanian". Vadinasi, žinoma, kad tai lietuvių statyta, bet daugiau lietuviškų pėdsakų nėra. O būtų malonu, kad klube mirgėtų lietuviški užrašai. Lietuvos vaizdai.

Miami lietuviai plačiai išsiblaškę, todėl klube turėtų būti adresų knyga, kuri pa-

Pakruojietis

ST. PETERSBURG, FLA.

Sužeista Marcilionienė

Mano geri draugai K. Marcilionis su žmona daugiau kaip prieš mėnesį atvažiojo iš Bostono pas J. Vincūną. Jie rengėsi grįžti į Bostoną savo namu parduoti ir tada nuolat apsigyventi Floridoje.

Jie nusipirko naują automobilį už \$4.000. Balandžio 2 d. jie važiuojo į paplūdimį. 22-sios Ave. ir 49 gatvės sankryžoje trenkė į kito automobilio šoną, nes anas važiuojo per raudoną šviesą ir Marcilionis negalėjo savo automobilio sulaikyti. Marcilionienė gerokai sužeista, bet kaulu nesulaužyta, ir ilgokai truks, kol pasveiks.

Petrus Ketvirtis

Prof. S. Kolupaila prisiminti

Balandžio 9 d. sukako 5 metai kai Indianos valstijoje mirė prof. Steponas Kolupaila (gimė 1892 m. rugsėjo 14 d., mirė 1964 m. balandžio 9 d.).

Prof. S. Kolupaila minėtinis, kaip žymus Lietuvos universiteto profesorius hidrologas, geriausias Lietuvos vandeniu (upiu ir ežerų) žinovas, nenuilstantis plačios veiklos visuomenininkas, skautas, daugybės mokslinių ir populiariųjų straipsnių autorius, redaktorius, įvairiausių lietuviškų mokslinių bei kultūrinių organizacijų veiklus narvis ir tuo pačiu metu plačiai pasireiškęs tarptautiniame hidrologijos moksle (moksle apie vandenį) straisniais įvairiomis svetimomis kalbomis.

Atvykęs į Ameriką, jis buvo Notre Dame universiteto profesorius. Dėl amžiaus išėjęs į pensiją, S. Kolupaila nenutraukė savo mokslinių darbų ir iki pat amžiaus pabaigos vis dirbo minėtame Notre Dame universitete.

Prof. S. Kolupaila retas mokslinio ir kartu visuomeninio darbštumo pavyzdys: jis buvo ir išvymus mokslininkas, ir išvymus lietuvis visuomenininkas ir kultūrininkas. Savo mokslinėje srityje S. Kolupaila nuolat garsino Lietuvos vardą svetimųjų tarpe.

Dr. B. Matulionis

E. KARDELINENŠ
PADEKA

Buvusio Nepriklausomos Lietuvos redaktoriaus Jono Kardelio našlė Elzbieta Kardelienė atsiuntė Keleivio redakcijai laišką, kuriame dėkoja visiems, teikusiems tokią ar kitokią pagalbą vyriui susirgus ir mirus.

Laiške pažymima, kad velionio palaikai laikino poilsio padėti Chicagos Lietuvių Tautinėse kapinėse, nes jis pareiškė savo troškimą: "Norėčiau, kad ir po daugelio metų galėčiau grįžti į brangią, laisvą Lietuvą."

SOKIŲ ŠVENTĖ DAVĖ
PELNO

Jau paskelbta Trečiosios tautinių sokių šventės, kuri buvo praeita vasara Chicagoje, apyskaita. Pajamų buvo \$72.571.72, o išlaidų — \$59.459.94. Tuo būdu pelno liko \$13.111.78.

Didžiąją pajamų dalį sudaro gautoji už bilietus suma, antroji vietoj yra aukos, trečioji banketo pajamos.

Didžiausią išlaidų dalį sudaro šokių grupių kelionės išlaidos, kurių kiekvienai gražinta 50%, o kita dalis turėjo susimokėti patys šokėjai.

LIETUVOS KONSULATO
IESKOMI

Bajorūnas, Jonas, gimęs 1924 m. Gaidžioniškių km., gyveno Joniškėlyje, 1941 m. Vokietijoje.

Bernotas Antanas, Mykolo ir Marijonos sūnus.

Bernotas Pranas, Antano ir Veronikos sūnus, gimęs 1914 m. JAV-se.

Celkus Juozas, gimęs Janiškių km., Ukmergės vl., buvęs Panevėžio apygardos teismo teisėjas.

Dauševičiai, broliai Aleksandras ir Antanas, seserys Julijona ir Ona Daukševičiūtės, ištėkėjusių pavardės nežinomos. Tėvai gyveno ir mirė Amerikoje.

Išara Petras, gimęs Inkerių dvare, Molėtų vl.

Juozapaitytė Agnėška ir jos sesuo Ona, Juozo dukterys. Ištėkėjusių pavardės nežinomos. Tėvas Juozapaitis Juozas gyveno Baltimorėje, Md., miręs.

Kulikauskas Jonas ir jo žmona Vanda, buvę Skuodo gimnazijos mokytojai, turėję dvi dukteris, 1944 m. iš Lietuvos išvykę Vokietijon.

Petravičius Jonas, kilęs iš Vilkaviškio apskr., 1946 metais gyvenęs Groven DP stovykloje Vokietijoje.

Franskevičius Vitoritas, Juozo sūnus, tėvas gyvenęs JAV-se.

Ieškomieji arba apie juos ką žinantieji maloniai prašomi atsiliiepti:

Consulate General of Lithuania

41 West 82nd Street
New York, N.Y. 10024

KALIFORNIJOJ BŪSIAS
ŽEMĖS DREBĖJIMAS

Mokslininkai pastebėjo, kad Kalifornijos srityje žemės drebėjimas būna kas 60-100 metų. Paskutinis drebėjimas ten buvo San Francisco mieste 1906 metais. Tada žuvo 500 žmonių. Dabar mokslininkai spėja, kad Kalifornijoje kitas žemės drebėjimas gali būti ne vėliau, kaip per 30 metų, o gal net ir 10 metų neteks laukti.

Geologinio tyrimo įstaiigos direktorius prašo skirti milijoną 300 tūkstančių dolerių moksliniams tyrimams, kurie padėtų numatyti žemės drebėjimą.

Po žemės drebėjimo Alaskoj 1964 m. minėtiems tyrimams buvo paskirta 7 mil. dol., bet iki šiol tyrimai dar nedavė aiškių vaisių.

Jei dabar būtų žemės drebėjimas San Francisco ar Los Angeles miestuose, tai žmonių ir medžiaginių nuostolių būtų kur kas daugiau, nes tie miestai keleriopai išaugo — daugiau gyventojų, didesni pastatai.

KALĖJIMO SARGAS IR
\$3.5 MIL. DEIMANTAS

Vieno Kalifornijos kalėjimo sargas, kuris per mėnesį algos gaudavo tik \$638, norėdamas padėti savo tautiečiams, nusprendė parduoti deimantą gabalą, kurio vertė 3 su puse milijono dolerių. Klausite, iš kur jis galėjo tokią brangenybę įsigyti? Gal pavogė? Bet tada viešai nebūtų skelbiama, kad toks deimantas parduodamas.

Ne, jis tą deimantą gavo dovanų už atliktą didelį darbą. O buvo taip.

Tas kalėjimo sargas William Cobbas yra filipinietis, bet jau seniai gyvena JAV ir yra jų pilietis. Savo tėvynei gyvendamas, jis išgelbėjo nuo mirties maliarija sergantį vaiką, kuriam pasirožė per džungles atnešti vaistų. Vaiko gyvybė buvo išgelbėta. Vaiko tėvas iš džiaugsmo davė Cobbui keturių kumščių dydžio gabalą deimanto, kurį jis rado 1934 metais.

Cobbas iki šiol nesirijo do deimanto parduoti, nes jis buvo ištętas, jeigu jį parduosias anksčiau, negu praeis 21 metai, numirs jo vaikas. Tas laikas jau praėjęs, Cobbas rengiasi grįžti į savo gimtąją kraštą ir ten nupirkti seniems neturtingiems tautiečiams žemės. Todėl jis ir nutaręs tą deimantą parduoti. Žinoma, netaip lengva tokiame pirkinyje ir pirkėjas rasti. Kol kas tas deimantas guli banko seife.

Yra priekaitų, kurie mus išaukština, ir pagyrimų, kurie pasmerkia.

...

Mūsų gyvenimas trumpas, bet mes jį dar labiau sutrumpiname nerūpestingu laiko išvaistymu.

O. Swett Marden

VASARIO 16-TOJI
ARGENTINOJE

Šių metų Vasario 16-sios minėjimas Argentinoje turėjo ypatingai platų atgarsį laikraščiuose ir radijo bei televizijos programose. Keturi didieji dienraščiai apie tai rašė po vieną, po du ir net po tris kartus: prieš iškilmes ir po jų. Šventės rengėjų apūpinotos žiniomis agentūros išsiuntinėjo pranešimus ir į provincijos dienraščius bei savaitraščius, kuriuose buvo įdėti tie pranešimai, kairiuriose ir tai pragai skirti straipsniai. Keturi televizijos kanalai irgi, atsiuntę į minėjimo iškilmes (prie gen. San Martin paminklo ir Aušros Vartų bažnyčios) korespondentus, filmus rodė po du kartus tą pačią dieną arba tą ir kitą dieną. Vienuliškai radijo stočių irgi turėjo pranešimų bei komentarijų apie Lietuvos šventę ir jos reikšmę šiuo metu. Argentinos radijo tinklo programos girdimos ir kaimyninėse valstybėse.

Minėjimą organizavo Argentinos Lietuvių Organizaciją ir Spaudos Tarybos komisija, pirmininkaujama C. Juknevičiaus (Lujnvich). Taryba paskelbė atitinkamą deklaraciją, suderintą su Vliko ta proga išleistu atsisaukimu.

(E)

ANGLIJA

Lenkai apie "Nidą"

Londono lenkų dienraštis "Dziennik Polski" ir savaitraštis "Gazeta Niedzielnia" painformavo savo skaitytojus apie D. Britanijos lietuvių ir jų knygų leidyklą "Nidą".

Lenkai sako, kad lietuvių įsteigė "Nidos" knygų klubą keliais metais vėliau, negu jie. Lenkų knygų klubas ir lietuvių turi beveik tokį pat narių skaičių. Tačiau lietuvių Londone esą 800 ar 1000, o lenkų — 40,000. D. Britanijoje lietuvių esą 4,000, o lenkų — 150,000.

Paminėjęs DBLS ir Lietuvių Namų B-vę, "Dz. Polski" sako, kad lietuvių turi nuosavą spaustuvę, savaitraštį "E. Lietuvių" ir lietuviškų knygų biblioteką, kurioje yra 3 000 tomų knygų. Lietuvių Namuose, kurie yra puikiai tvarkomi, yra gaunama lietuvių spauda iš viso pasaulio.

Be to, lenkų dienraštis mini, jog rašytojas B. Daunos verčia iš lenkų kalbos pulk. L. Mitkiewicz'iaus "Kauno prisiminimus". Tai yra buv. Lenkijos karo atache's, atvykusio į Lietuvą po žinomo ultimatumo, atsiminimų knyga.

Kap. R. Marcinkaus metinės

Kovo 23 d. sukako lygiai 25 metai nuo tos dienos, kada iš belaisvių stovyklos Stalag Luft III Sagan, Vokietijoje, per iškastą urvą pabėgo 76 karo belaisviai — britų lakūnai. Pagal Hitlerio įsakymą, 50 pabėgusių buvo sušaudyti, jų tarpe ir gerai žinomas lietuvis aviatorius

Kairėj buvęs prez. Johnsonas, laikydamas glėby savo vaikaitę Lucinda Robb, sutinka iš Vietnamo grįžusį lietuviškos kilmės žentą Pat Nugent (vidury). Jį čia sutiko kone visa Johnsonų ir Nugentų šeima.

ir LFLS futbolistas kap. Romas Marcinkus.

25 metų sukakties dieną Londone, Karo aviacijos bažnyčioje, buvo atlaikytos medulingos pamaldos, į kurias buvo pakviestas ir lietuvių atstovas — Charge d'Affair V. Balickas su ponia. Sušaudyti aviatoriai buvo išimtinai svetimšaliai, tarnavę britų aviacijoje lenkai, čekai, prancūzai, graikai ir kt. Lietuvis buvo tik vienas. Jį gerai prisimena išlike gyvi britai, kurie kartu dalyvaavo "Battle of Britain" kovoje ir vėliau puolimuose prieš Reichą.

Kap. R. Marcinkus į Angliją persikėlė iš karo metu kapituliavusios Prancūzijos. I britų karo aviaciją jis buvo priimtas leitenanto laipsniu. Jo naikintuvas buvo nušautas virš Vokietijos, ir jis pateko į nelaisvę.

VEL SKERIŲ PAVOJUS

Rodos, menkas sutvėrimas tas skėrys, o šiandien dėl jo vėl dreba net 40 valstybių, penktadalis visos Afrikos.

Skėrys tai, palyginamai, dar mažas žiogas, bet jie mėgsta susimesti krūvon ir, skrisdami kaip juodas debesys, nutūpę į dirvas, sunaikina viską, ką jų žiaunos ikan-dar patasai sveria. Vadinasi, toks 20 tūkstančių tonų skėrių spiečius gali per dieną suėsti 20 tūkstančių tonų augalų. Jis per savaitę gali sunaikinti tiek pasėlių, kiek jų būtų reikalinga 1 mil. žmonių išmaitinti. Todėl ten, kur toks spiečius nutupia, nebelieka gyvo augalo, o to padarinys — badas.

Pernai skėriai siautė Indijoje ir jau buvo pasiekę Pietų Afrikos Respubliką. Šiemet jie jau nuterėjo Isanijos Sacharos, Mauritanijos, Nigerijos, Nigerio, Chadso, Somalijos, Sudano, Egipto ir Abesinijos didžiu. lieno plotus ir grasina dar ir daugeliui kitų valstybių.

Kol kas dar žmogus nesugeba skėriams pastoti kelio, nors jiems daro didžiausias kliūtis. Geriausia priemonė belieka auginti tokius augalus, kurių skėriai neėda.

Išmokykite ir skaitykite!

LIETUVIŲ LITERATŪRA SVETUR, 697 psl. Joje rašo A. Vaičiulaitis apie poeziją, K. Keblys apie romaną, R. Šilbajoris apie novelę, S. Santvaras apie dramaturgiją, V. Kulbokas apie kritiką, J. Girmius meta žvilgsnį į visą tą literatūrą aplamai ir šio kūrybos laikotarpio problemas, Č. Gricevičius duoda išleistų knygų sąrašą. Kaina \$10.

PAULIUS AUGIUS, 284 dideli puslapiai, šio išnykusio dailininko paveikslai ir A. Kurausko bei T. Valiaus straipsniai, puošniausia knyga, kaina \$17.50.

Ketvirtoji pradalgė, Nidos išleistas literatūros metraštis, kuriame rašo 21 asmuo. Kietais viršeliais kaina \$3.75, minkštais \$3.15.

Chicagos istorija, parašė Aleksas Ambrozė, 664 psl., gausiai iliustruota, kaina kietais viršeliais \$10, minkštais — \$8.

BALADES, šitoj labai gražiai išleisto, gausiai iliustruotoj knygų yra septynios Maironio baladės. Tai knyga, labai tinkama dovanoms. Kaina \$6.00

BAISUSIS BIRZELIS. Šitoje 238 psl. knygoje yra 3 dramos: Baisusis Birzelis, Varpinė ir Šiaurės pašvaistė. Parašė Pranas Naumiestis. Kaina \$2 50

LIETUVOS ISTORIJA, VI-jį laidą, parašė dr. Vanda Daugirdaitė-Sruogienė, 414 psl., daug paveikslų, keli žemėlapiai, tvirtai įrišta. Knyga ne tik geras vadovėlis mokiniams, bet ją su idomumu skaitys ir suaugusieji. Kaina \$6.

IS SUTEMŲ Į AUŠRĄ, parašė prof. dr. Antanas P. Ramūnas, 453 psl., kaina \$6.00.

PEILIO ASMENYS, Jurgis Jankus, 3 veiksmų drama, 261 psl., kaina \$4.00.

Nardžio pulkas, Balės Vaivorykštės, kaina \$2.

Lietuvos konstitucinės teisės klausimai, parašė Kostas Radauskas, 178 psl., kaina \$2.

2VILGSNIS Į PRAEITĮ, K. Zuko, 476 psl., kaina \$5

Gyvylių ūkis, George Orwell bolševikinės santvarkos satyra, 71 psl., kaina \$1.00.

Iš pavergtos Lietuvos

Rusai okupantai, šalin iš Lietuvos!

Upės užnuodintos,
žuvys išdėsintos

— Mūsų upių pabaisa, savotiškas Atila, yra besivystanti respublikoje pramonė. — rašė rašytojas V. Dautaras praėjusio lapkričio "Pergalėje", Vilniuje, ir aiškino:

— Pramonės įmonės sisteminiai nuodina upes, žudo jas. Kiek apie tai rašyta, kiek kalbėta, o padėtis nesitaiso. Kartais žmogus galvoji ir šiaip ir taip, ir visgi išvada persai viena — tai kenkėjiškas darbas. Ir įmonių vadovai ne pinigine pabauda turėtų atsipirkti, bet kalėjimu. Niekas padarytų nuostolių neskačiuoja. Ir kaip suskaičiuoti, kas žuvė vandens gelmėse? Mano tėvas, pusė šimtmečio žvejų Nemuno ir Nevėžio vandenyse ir iš to pelnęs duona, kartais sakėdavo: "Nemuną pažįstu. Ką slepia Nevėžio gelmės — nežinau". Ir iš tikrųjų! Nevėžis buvo labai žuvinga upė. Ištos kartos žvejų iš jo gelmių maitinosi. Doini ir gera upė buvo, nelyginant neišsėmamas aruodas. Ir štai Panevėžio pramonės įmonės giliausia Lietuvos upę nužudė. Nevėžis dabar mirusi upė. Be gyvybės, dvokianti. Pakrantių gyventojai nunuodytą žuvį vežė vežimais ir trėšė laukus. Žuvies žuvo šimtai, o gal ir tūkstančiai tonų. O jei kilogramas žuvies kaštuoja vieną rublį?.. Paskaičiuokim ir pamatysime, kad yra už ką nusikaltėlius sodinti. Panašus likimas ištiko Šešupę žemiau Kapsuko, Ventą, Miniją... Nusiaubiant upes, pramonės įmonės dosniai talkininkauja cheminės trąšos. Daugelyje upokšnių buvo išnuodinti upėtakiai, išnyko vėžiai.

Dėl Šešupės tai kiek vėliau, jau šiemet, konkrečiai buvo kaltinamas Marijampolės cukraus fabrikas. Dabar Tiesa (kovo 21) praneša, kad Gamtos apsaugos komitetas iškėlė tam fabrikui civilinę bylą valstybiniam arbitražui, ir ten komitetui iš fabriko buvo priteista 32,088 rubliai už nuostolius... Tas fabrikas jau ne pirmą kartą taip baudžiamas, bet negelbsti. Komitetas gi "liaudies" ir fabrikas taip pat "liaudies". 32 tūkstančiai rublių perkelta iš vienos liaudies kišenės į kitą, bet, anot rašytojo, upė vistiek nužudyta, žuvys išnuodytos...

(E)

Mirė A. Ivanovas

Vilniuje balandžio 1 d. mirė Pabaltijo geležinkelio Vilniaus apygardos partinio biuro sekretorius A. Ivanovas, gimęs Rusijoje, i Lietuvą atsikraustęs tik 1946 m. ir čia, aišku, už veiklą Rusijos naudai, apdovanotas Raudonosios žvaigždės ordinu, 3 medaliais ir garbės raštu.

Nusipelnęs žurnalistas

...Už "ilgametę vaisingą žurnalistinę ir aktyvią visuomeninę veiklą" Mašai Liubeckui suteiktas nusipelnusio žurnalisto vardas.

Muzikui St. Vainiūnui

60 metų

Balandžio 2 d. Vilniuje susilaukė 60 metų amžiaus kompozitorius ir pianistas prof. Stasys Vainiūnas. St. Vainiūnas, gimęs ir mokėsis Rygoje, 1933 metais tarptautiniame pianistų konkurse Vienoje iškilo į pirmąją to meto stipriausių pianistų dešimtukę. Pastoviai Lietuvoje apsigyveno tik 1938 metais, ėmėsi pedagoginio muzikos darbo. Lig šiol aktyviai reiskiasi kaip pedagogas (konservatorijoje), pianistas, bei kompozitorius ir muzikinės veiklos organizatorius.

Sulaukęs 60 metų amžiaus, dar yra pasiryžęs komponuoti muziką baletui, bet neužtinęs tinkamo libreto. Iki 70 metų sulauksias, tikriausiai rasiąs libretą ir baletą parašysias.

(E)

ATVAŽIAVO AKTORE

A. KUBERTAVICIENĖ

Iš Lietuvos į JAV atvažiavo Lietuvos valstybinės dramos nusipelnusi aktorė Antanina Vainiūnaitė-Kubertavičienė. Clevelande gyvena jos dukterė, o Philadelphiaje brolis. Be to, ji turi čia daug gerų bičiulių.

KARŲ AUKOS

Štai tų karų, kuriuos vedė JAV, žmonių aukos:

Antrojo pasaulinio karo — 291,557, civilinio karo — 214,938, pirmojo pasaulinio karo — 53,402. Vietnamo (iki kovo 29 d.) — 33,641, Korėjos — 33,629, revoliucijos — 4,435, 1818 metų karo — 2,260, Meksikos karo — 1,733, Ispanijos karo — 385.

Kaip matome, Vietnamo karas aukų skaičiumi jau yra ketvirtoj vietoj.

LAIMEJO, BET NEGALI LAIMIKIU PASINAUDOTI

Ispanijoje loterijoje vienas asmuo laimėjo didelę sumą, bet tą bilietą jis buvo pavogęs, jo numeris yra žinomas policijai ir, jei vagis ateitų atsiimti laimėtos sumos, jis būtų suimtas ir nuvestas į kalėjimą. Kol kas jis nesirizta savo laimikio ieškoti.

NESIGINČYKITE SU BARZDASKUČIU

Rio de Janeiro (buvusi Brazilijos sostinė) miesto vienoje plaukų kirpykloje aiškioje vietoje yra toks parašas:

"Prašome gerbiamus klientus barzdą skutant nesiginčyti su skutėju. Už įpiovinus tokiomis atvejais kirpyklos administracija neat-sako."

Maskvos komisaras mokina Lietuvos rašytojus

Komunistų partija Vilniuje vėl pikta suirzgė prieš rašytojus ir redaktorius. Ši kartą Maskvos emisaro balsu.

Kovo 11 d. Vilniuje buvo suauktas respublikinio CK visuotinis susirinkimas (plenumas) apsvaistyti jaunimo indoktrinacijos sustiprinimo priemonių. Pagrindinį pranešimą darė ne Sniečkus, o iš Maskvos prie jo priskirtas prižiūrėtojas Charazovas.

Kaip ir visada tokiose bolševikų kalbose, pradžioje išskaičiavo ilgą virtinę pagyrimų, anot kurių jaunimo auklėjimas komunistinėje dvasioj Lietuvoj visur vyksta puikiai. Po to — irgi, kaip visada — prasidėjo trūkumų skaičiavimai ir prie-kaištai. Aštriausius užspuolimus nukreiptas prieš rašytoją Joną Mikalinską:

— Praėjusių metų pabaigoje, — kalbėjo Charazovas, aišku, kieno nors pamokytas ir pakurstytas, nes pats juk Mikalinsko raštų negalėjo suprasti, — "Pergalės" žurnale buvo išspausdinta J. Mikalinsko apysaka "Trys dienos ir trys naktys", kuriuo autorius su užuojauta aprašo savo herojų, nekenciantį mūsų visuomenės. "Tiesos" laikraštis iš partinių pozicijų davė tinkamą atkirtį šiam paskviliui, nukreiptam prieš tarybinės žmones. Negalima nematyti, kad panašūs kūriniai yra pavojingi mūsų jaunimo idėjiniam grūdiniui."

Tai grėsmingas apkaltinimas ne tik rašytojui, bet ir "Pergalės" redaktoriui... O tie — kieti titnagai: A. Baltakis, Justinas Marcinkevičius — vardai, kuriems kandant net ir Charazovo dantys šiais laikais gali išlūžti...

Mikalinskas jau ne pirmą kartą "paimamas į ataskaitą". Jau praėjusių pavasarį jis toj pačioj "Pergalėj" paskelbė novelę apie buvusio partizano su buvusiu sribu susitikimą, ir partijai tas pasakojimas nepatiko. Tada vienas žinomas partietis "Lit. ir Mene" išsibare, ir tuo viskas pasibaigė. Dabar praėjusio gruodžio "Pergalėj" pasirodė tos "Trys dienos ir trys naktys", 60 puslapių apysaka, kurią kažkoks Antanas Balsys "Tiesoj" į miltus sumalė, kaip netikusią meninui, o ypač politiniu požiūriu. Mat, toj apysakoj yra parodytas kunigas, ir parodytas ne taip, kaip partija reikalauja kunigą rodyti. Balsys kaltina Mikalinską, kad tasai "kunigo tiradoms" paskyręs ištisus puslapius, kad kunigas kalba apie surakintas lūpas, apie nebylio padėtį, kurioje esanti bažnyčia, i kunigo lūpas esanti "sudėta visa Vatikane besišliejančių reakcingųjų klerikalinių emigrantų propaganda", ir visa tai esą palikta ne tik be tinkamo, bet iš viso be jokio atsakymo...

Mikalinskas buvo kaltinamas, kad jis ir kito personažo lūpomis suformulavęs "buržuazinių filosofų ir propagandistų" pažiūrą i "tarybinę visuomenę". Kalbinime cituojamas toks pasakymas apie tą visuomenę:

"...jie (žmonės. E.) visi

be išimties slepia už septynių durų su septyniais užraktais savo dvasios turtą ir neturtą. Kodėl? Dėl to, kad kiekvienas individas pagal savo sugebėjimus maskuojasi, slepia tikrąjį veidą, vaidina svetimą vaidmenį, dangstosi demagoginėmis frazėmis ir meluoja, meluoja... Juo apdairesnis ir vikresnis subjektas, juo sunkiau jį pažinti".

Suprantama, kad partijos davatams plaukai pasislausė nuo tokių minčių. Bet J. Macevičius, rašytojų s-gos sekretorius (tai ir politrukas) oficialioj apžvalgoj, kad ir pripažinęs šiek tiek trūkumų Mikalinsko apysakoj, nupeikė Balsio kritiką, sakydamas, kad toje "socialinės estetinės analizės kriterijai perauga i politinę frazeologiją ir tuo pačiu pažeidžiamas mokslinis ir objektyvus kritikos charakteris".

Prieš Macevičių partijos CK susirinkime pasisakė radijo-TV viršininkas Januaitis, o visiškai už Balsį, kaip jau pirma sakytą, — Charazovas.

Turbūt, tik po kelių ar keliolikos mėnesių paaiškės, kokios bus šio susirėmimo pasekmės.

Ta pačia proga Charazovas priekaištavo Kaune leidžiamam "Nemuno" žurnalui, "kurio puslapiuose", e-są, "kartais pasirodydavo silpni meniniai, ydingi idėjiniai atžvilgiai kūriniui", ir neišliko sausa nė "Komjunnimo Tiesa", kuri, sakė, "nušviesdama tokį svarbų klausimą, kaip jaunimo politinis švietimas, dažnai apsiriboja medžiagos persipausdinimu iš centrinų laikraščių. Nėra reikiamo principingumo, spausdinant kaikurias medžiagas literatūros, meno, etikos ir filosofijos klausimais... žemų lygiu ir iš neteisingų pozicijų bandoma analizuoti atskirų rašytojų ir menininkų kūrinius."

Žodžiu, aiškūs komunistai nebepataiko eiti koja kojon...

(ELTA)

LIET. DRAMATURGAI LATVISKAI

A. Landsbergio "Penki stulpai" jau išverst i latvių kalbą ir buvo pastatyti Toronto, Kanadoje, ir New Yorke.

Kazio Binkio "Atžalynas", kuris buvo išverstas i latvių kalbą ir pastatytas Rygoje dar prieš karą, dabar buvo pastatytas latvių gimnazijoje Toronte, ir gimnazistai gastroliavo su tuo veikalu kituose Kanados miestuose — Montrealy, Londone ir Hamiltone.

A. Kairio "Diagnozę" latviai pastatė Chicagoje. Antano Rūko "Keturi keleiviai" buvo pastatyti Lake-wood, Ohio, latvių gimnazijoje.

Apie visus šiuos lietuvių dramaturgų veikalus rašo latvių spauda Amerikoje ir Kanadoje.

MAIKIO SU TĖVU

KRAITIS

1969 m. kovo mėn. aukojo:

Sandaros I-ji apskritis, Mass. \$25.

Po \$5: N.N., Quincy, Mass., ir J. Jonikas, Toronto, Ont.

Po \$4: I. Grėbliūnas, Cleveland, Ohio, G. Kaunas, Manchester, Conn., A. Kuliesius, Toronto, Ont., E. Putris, Cicero, Ill., A. Laur, St. Petersburg, Fla.

Po \$3: A. Ramanauskas, New Haven, Conn., M. Šaulys, Pittsburgh, Pa., J. Savulionis, Miami, Fla., J. Kalinauskas, Phila., Pa., P. Sank, So. Boston, Mass.

Po \$2: V. Šimkus, So. Boston, Mass., A. Padvik, E. St. Louis, Ill., N. Kamins, Detroit, Mich., M. Subačius, Kingston, Pa., F. Laučka, No. Abington, Mass., M. Strazdienė, No. Andover, Mass., O. Cibitienė, London, Ont., J. Kazakaitis, Parrell, Pa., T. Strazdas, No. Andover, Mass., J. Matijosaitis, Long Beach, Calif., R. Simanaukas, Danielson, Connecticut., U. Patlon, Arnold, Pa., P. Ekelevich, Newark, N.J., A. Cross, Woodstown, N.J.

Po \$1.50: P. Kazlauskas, Sioux City, Iowa, V. Nemura, Tillsonburg, Ont.

Po \$1: U. Kieva, Garden Groves, Cal., A. Sakelis, Worcester, Mass., V. Gudgis, Fort Johnson, N.Y., A. Alminauskas, Chicago, Ill., A. Mecelis, Sutton, West, Ont., R. Tamalavage, Worcester, Mass., Ch. Klimka, Chicago, Ill., A. Drulis, Montreal, Que., P. Kisielaitis, Worcester, Mass., J. Gaška, Miami, Fla., Ch. Akucka, Auburn, Me., J. Bireta, Manchester, Conn., P. Ansur, Tifton, Ga., B. Paramas, Washington, D.C., K. Velbasi, Lemont, Ill., J. Banys, Hollywood, Fla., B. Mudenis, Worcester, Mass., R. Jatulis, Welland, Ont., S. Mazie, Providence, R.I., J. Meliauskas, Verdun, Que., J. Sisas, Brockton, Mass., J. Blūdžius, Milbury, Mass., T. Smith, Montreal, Que., J. Paulauskas, St. Jean, Que., A. Tamkus, Worcester, Mass., A. Galinis, Watertbury, Conn., J. Macionis, Mondsville, W. Va., K. Kazilas, Amsterdam, N.Y., K. Dulkys, Prince George, B. C., P. Jutelis, Sudbury, Ont., Toleikis, Brooklyn, N.Y., J. Zautra, Lawrence, Mass., P. Jurkštas, Dorchester, Mass.

Po \$0.50: B. Nenorta, Westfield, Mass., L. Laurel, Johnson, Mont., V. Gečionis, Denver, Colo., K. Stankevičius, Cuddy, Pa., A. Savickas, Phila., Pa.

Visiems aukojusiems nuosirdžiai dėkojame.

Keleivio administracija

Pietų Amerikoje 123 mil. žmonių gyvena karinėje diktatūroj, 12 mil. civilinėje diktatūroj ir 104 mil. turi daugiau ar mažiau demokratišką tvarką.

1. AR TUREJOTE JCS NEMALONUMŲ, SIŪSDAMI DOVANŲ SIUNTINIUS SAVO GIMINĖMS?
2. AR MOKEJO JCSŲ GIMINĖS PAPILDOMUS MUITO MOKESCIUS?
3. AR JCSŲ SIUNTINYS BUVO GRAŽINTAS I JAV?
4. AR BUVO DINGĘ DAIKTAI I JCSŲ SIUNTINIO GLIMINĖMS?
5. AR TEKO NERIMAUTI, LAUKIANT PRANESIMO, KAD PERILGAI NEJTEIKTAS SIUNTINYS?

Norėdami išvengti šių galimų atsitikimų, naudokitės patarimais pačios seniausios ir rimčiausios firmos
GLOBE PARCEL SERVICE INC.

Ši firma per 39 metus savo patvirtintu patyrimu sudarė rimtą reputaciją daugelio patenkintų klientų tarpe JAV, taip pat ir giminėms LIETUVOJE.

Visi mūsų skyriai turi savo žinioje patyrusių tarnautojų štabą, didelį visokių prekių pasirinkimą ir Podarogifts igaliojimus priimti užsakymus MAISTO—PRAMONĖS—DOVANŲ CERTIFIKATUS Sovietų Sąjungos gaminiais. Informaciją ir katalogų kreipkitės į mūsų centrinę įstaigą arba į skyrius.

CENTRINĖ ĮSTAIGA

Globe Parcel Service, Inc.
716 WALNUT STREET
PHILADELPHIA, PA. 19105. TEL. (215) 925-3455
SKYRIAI:

PHILADELPHIA, Pa. 19123, 1013 N. Marshall St. WA 5-8878
BALTIMORE, Md. 21224, 3206 Eastern Ave. DI 2-2374
SO. BOSTON, Mass. 02127, 390 W. Broadway AN 8-8764
CHICAGO, Ill. 60632, 4102 Archer Ave. 254-4144
CHICAGO, Ill. 60622, 2242 W. Chicago Ave. BE 5-7788
CLEVELAND, Ohio 44119, 787 E. 185th St. 486-1836
DETROIT, Mich. 48210, 6400 Michigan Ave. TA 5-7560
ELIZABETH, N.J. 07201, 956a Elizabeth Ave. 354-7608
HAMTRAMCK, Mich. 48212, 11415 Jos. Campau A. 365-6350
KANSAS CITY, Kan. 66102, 18 So. Bethany AT 1-1757
LOS ANGELES, Cal. 90026, 2841 Sunset Blvd. 382-1568
MIAMI, Fla. 33138, 64-05 Biscayne Blvd. FR 9-8712
MINNEAPOLIS, Minn. 55414, 217 E. Hennepin FE 2-4908
NEW BRITAIN, Conn. 06052, 97 Shuttle Meadow 224-0829
OMAHA, Nebr. 68107, 5524 So. 32nd St. 731-8577
PARMA, Ohio 44134, 5432 State Road 749-3033
PITTSBURGH, Pa. 15222, 346 Third Ave. GR 1-3712
ROCHESTER, N.Y. 14621, 633 Hudson Ave. BA 5-5923
NEW YORK, N.Y. 10003, 101 First Ave. OR 4-3930
SAN FRANCISCO, Cal. 94122, 1236 9th Ave. LO 4-7981
SEATTLE, Wash. 98103, 1512 N. 39th St. ME 3-1853
SOUTH RIVER, N.J. 08882, 168 Whitehead Ave. 257-2113
WORCESTER, Mass. 01604, 82 Harrison St. 798-3347
TRENTON, N.J. 08611, 730 Liberty St. LY 9-9163
VINELAND, N.J. 08360, Parish Hall, W. Landis A. 691-8423

TENAI NET GAIDŽIAI
NEGALĖJO GIEDOTI

Taip buvo senovės pajurio mieste Sibaris, Graikijos kolonijoj pietų Italijoje. Tas miestas, archeologų spėjimu, žemės drebėjimo metu prieš porą su puse tūkstančių metų prieš Kristų nuskenkdo net i dabar nepasiekiamą gilumą. Moskslininkai seniai ieškojo bet kokių pėdsakų, kurie patvirtintų legendą apie Sibario gyventojų tingumą ir prabangą. (Ir šiandien žmogų, kuris gyvena niekuo nesirūpindamas, visko pertekęs išlepinatas, vadiname sibiru). Paskutiniu metu Amerikos ir Italijos archeologams elektroniniais prietaisais pavyko nustatyti to miesto tikrąją vietą Taranto įlankos pakrasty (Pietų Italijoje).

Graikų rašytojai sako, kad Sibario gyventojai vilkėjo šilkus, gėrė vyną staciai iš "vynietikio". Jie būvė dideli tinginiai, todėl kalbama, kad jie pirmieji išgalvojo naktinį puodelį, kad nereikėtų nakties metu tili eiti "savais reikalais". Apie rengiamas šventes privaloma buvo paskelbti prieš metus, kad moterys suspėtų pasiruošti, užsakyti naujas sukneles ir papuošalus. Iš miesto buvo išvaryti kalviai, skardininkai ir kiti "triukšmingų" profesijų amatininkai, kad nesutrukdytų ramybės. Net gaidžiams buvo uždrausta giedoti.

Sibariečių arkliai buvo išmokyti šokti. Jau minėtieji graikai rašo, kad, kai 510 metais prieš Kristų tą miestą užpuolė priešai ir jų kavalerijai sutrimitavus, sibariečių arkliai pradėjo šokti.

Sibaris buvo užimtas ir, kaip sako legenda, nuskenkdo upės vandenį.

Ar skaitei
šias knygas?

Asmenų, dievybių ir didvyrių VARDYNAS, paruošė Anis Rūkas, 89 puslapiai, kaina \$3.00.

Du mediniai ir trys geležiniai kryžiai, savanorio Antano Sukio atsiminimai iš nepriklausomybės kovų, 376 psl., kaina \$3.00.

Per giedrą i audrą, Mykolo Vaitkaus 1909-1918 m. atsiminimų IV tomas, 272 psl., kaina kietais viršeliais novelės, 156 psl., kaina kietais viršeliais \$2.50.

Inicialai po tilto, A. Tulio \$3.75.

NULAUŽTA ŠAKA, trijų vaizdelių pynė, parašė Stasė Vanagaite-Petersonienė, 81 psl., kaina \$2.

ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA. Parašė J. Augustaitis, 154 psl., kaina \$1.50.

LIETUVIAIS ESAME MES GIMĖ, lietuvių dainynas, 100 dainų su gaidom dainavimui ir pianinui, sudarė Juozas Žilevičius, kaina \$4.50.

SVENTADIENIS UŽ MIEŠTO, Mariaus Katiliskio 17 novelių, kaina \$5.00.

ANGLŲ KALBOS GRAMATIKA, 215 psl., kieti viršeliai, kaina \$3.50.

NEPRIKLUSOMOS LIETUVOS PINIGAI, Lione K. Kario, 225 psl., kaina \$5.

RAŠTAI — STRAIPSNIAI, ATSIMINIMAI, parašė Juozas Liudžius, 246 puslapiai, kaina \$3.00.

Amerikos lietuvių politika, parašė dr. K. Sidlauskas, įvadas dr. P. Grigaičio, kaina \$1.50.

LAUMIŲ JUOSTA, Broniaus Railos akimirksnių kronikų I dalis, straipsnių rinkinys, 348 psl., kaina \$3.00.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

MAIKIO SU TĖVU PASIKALBEJIMUS VEDA
STASYS MICHELSONAS

— Tegul bus pagarbintas. Maiki, su tavo atsakymu: ant amžių ir Amen!

— Mano atsakymas, tėve, bus ne "ant amžių", bet labas vakaras!

— Gerai ir tas, Maiki, ba su Velykom prasidėjo geros naujienos. Kai tu skaitai tikrai knygas, tai gal ir nežinai, kad Vietname jau baigiasi vaina, susilauksim pakajaus.

— Žinau, tėve, žinau.

— Nu, tai malda, kad žinai. Gal ir porčas atpigs.

— Turėtų viskas atpigi. Jeigu iš tikrųjų karas bus baigtas.

— Sakai, "jeigu". Ar tai tu dar nežinai?

— Kol kas, tėve, reikala dar nelygi aiškus, nors žinios iš Washingtono rodo, kad prezidentas Nixonas rimtai ieško taikos. Wasingtono spėjama, kad jau šių metų pabaigoje Amerikos kariuomenė pradės grįžti namo.

— Ale kaip bus, Maiki, kad Vietnamo komunistai dar nesumuštų?

— Žinios sako, kad naujas mūsų prezidentas yra nusistatęs kara baigti derybomis, o ne ginklu.

— O kaip tu rokuoji, ai komunistai padės savo žbrajų, jeigu Amerikos vaikas pasitrauks?

— Šituo klausimu, tėve, Amerika veda slaptas derybas su jais. Ji nori, kad ir Šiaurės Vietnamas ištrauktų savo kariuomenę iš Pietų Vietnamo, kur iki šiol komunistai stengėsi nuversti generolų diktatūrą. Ir sakoma, kad komunistai jau nusileidžia, nes gerai supranta, kad Amerikos jie nenugalės. O karo tęsimas jiems labai brangiai atsieina, praryja daug žmonių ir išteklų. Iki šiol jie galėjo laikytis, nes sovietai juos remdavo, per Kiniją siūdavo ginklų ir maisto. Dabar tokių siuntinių Kinija jau nepraleidžia. Todėl sakoma, kad Maskva pataria Šiaurės Vietnamui taikytis. Ji siūlanti susitaikyti lygiomis, nekaltinant nei Amerikos intervencijos, nei partizanų karo.

— O kas tie partizanai?

— Tai yra Pietų Vietnamo žmonės, kurie kovoja prieš militaristų valdžią ir prieš amerikiečius, kurie tą valdžią gina. Partizanai turi ir savo organizaciją, kuri vadinasi Krašto Išlaisvinimo Frontu, o partizaninė to fronto armija yra vadinama Viet-Kongu. Frontui vadovauja komunistai. Ji remia ir Šiaurės Vietnamas, kur valdo komunistai. Dėl to Amerikos bombonešiai iki šiol Šiaurės Vietnamą smarkiai bombardavo, tik buvęs prezidentas Johnsonas pernai tą bombardavimą sumažino, norėdamas, kad ir komunistai sumažintų savo kar veiksmus. Taip prieita prie taikos derybų, kurios iki šiol yra vedamos Paryžiuje. Bet jose derybose delegatai nežalėjo susikalbėti, todėl prezidentas Nixonas pradėjo siekti taikos kitokiu būdu.

— Ale ką jis padarys su Pietų Vietnamo generolais, kurie turi savo rankose valdžią nieko neatstovaujant ir turi eiti šunims sieną bjauti. Tikroji valdžia turėtų būti pastatyta. Nu, o kaip viena pusė nenusileis, tai kas tada bus?

— Aukšti Washingtono valdininkai sako, kad prezidentas Nixonas reikalauja Pietų Vietnamui tikro apsisprendimo: kaip žmonės nubalsuos, taip ir turės būti nežūrint, ko nori komunistai ar generolai. Bet šiaip ar taip, o Amerikos kariuomenė vistik būsianti iš Vietnamo ištraukta.

— Nu, tai Amerikai bus džiaugsmo!

— Didelis džiaugsmas, tėve. Jau Velykų išvakarėse Amerikos didmiesčiuose prasidėjo milžiniškos demonstracijos už taiką. New York, Chicago ir kitur demonstravo tūkstančiai žmonių. Net kariuomenė pasireiškė agitacija prieš karą. Pogrindys yra leidžiami septyni laikraščiai, kurie smerkia karus ir kritikuoja reakcingą kariuomenės vyriausybę. Visi taikos šalininkai pasidarė drąsesni, demonstruoja, ir valdžia de-

Juodojo pasaulio sukilimas

STASYS MICHELSONAS

(Tęsinys)

Parlamentarai sėdėjo tylėdami ir klausėsi karaliaus (kabakos) kalbos. Jo kalba buvo verčiama anglų kalbon, o gubernatoriaus Cohen žodžiai — lugandos kalbon. Kai negrai kartais suplodavo delnais, tai ir būgnai lauke jiems pritardavo. Bet kai gubernatorių paaiškino, kad jo demokratiniams reformoms apmokėti turės būti įvesti mokesčiai, tai susirinkimas suvaitojo, kaip maži vaikai nuo rykščių, o būgnai lauke užgriovė, tarytum perkūnija. Tai protestas! Ir kaipgi neprotestuoti? Pirmą jiems aiškinta, kad demokratija pagerins jų gyvenimą, o dabar pasirodė, kad ji apkraus juos mokesčiais...

Posėdžiui pasibaigus, Bugandos kabaka pakvietė aukštesniuosius viršininkus į savo karališkus rūmus vaišių. Bananų vyno nebuvo. Tarnai nešiojo tik pončą. Moterys sėdėjo ant žemės, basas kojas uždengdamos plačiais savo sijonais. Kabakos žmona (karalienė) turėjo prie savęs jauną dukrelę. Kai mergaitė buvo pristatyta vienam iš svečių, tai ji netūtelėjo, kaip tai priimta pas europiečius, bet atsiklaupė prieš vyrą, kaip prieš Dievą.

UGANDOS NEGRŲ SUKILIMAS

Seniau Uganda buvo žinoma kaip ramus ir švelnus lelijų kraštas, bet 1945 metais jau prasidėjo riaušės, ir ministeris pirmininkas buvo užmuštas. Bruzdėjimas turėjo ekonominio ir religinio pobūdžio. Pradėta priešintis baltųjų įvestai baudžiavai ir muštis dėl dievų bei šventųjų, kuriuos negrams bruko baltieji misionieriai. Pradėjo kilti juodasis nacionalizmas — juodųjų neapykanta baltiesiems. Uganda visada buvo juodųjų kraštas ir norėjo toks pasilikti, o įsibrovę baltieji atėjūnai išgrobstė geriausią krašto žemę, sudarė savo valdžią ir pradėjo vietinius gyventojus išnaudoti. Juodžiai bijojo, kad tie neprasyti svečiai galų gale visiškai juos pavers.

Britai juos ramino, kad tokių tikslų jie neturi. Ir iš tikrųjų, pradžioje britai elgėsi atsargiai. Štai pavyzdys. Vienas jaunas juodųjų nacionalistas pradėjo organizuoti streikus kasyklose ir kurstyti negrus prieš anglų valdžią,

monstracijų jau netrukdo. Krašto armijos vadovybė neseniai išsiuntinėjo kariuomenių vadams paaiškinimą, kad kareiviai naudojami konstitucijos garantuojamomis teisėmis taip pat, kaip ir visi piliečiai. O federalinis teisėjas Wyzanski Bostone nusprendė, kad naujokų ėmimo įstatymas yra priešingas konstitucijai ir turėtų būti pakeistas arba panaikintas, nes juo remiantis kariuomenė yra imami ir tie, kurių sąžinė neleidžia žmogui užmušti. Ir laikraščiai skelbia ilgiausius straipsnius, kuriais aiškinama, kad karas yra didžiausia piktadarybė. Jeigu vieno žmogaus užmušimas yra baustinas nusikaltimas, tai penkių užmušimas yra penkis kartus didesnis nusikaltimas: šimto užmušimas yra šimta kartų didesnė nuodėmė, o karas — didžiųjų didžiausia piktadarybė! Viena žodžiu, iš visų pusių pradėjo pūsti prieškariniai vėjai.

— Nu, tai dabar, Maiki, mudu turėtume sukalbėti poterių ir pasakyti: Amen.

— O ar tėvas moki poterių?

— Vot pasakė! Juk poterių kalbėdamas aš ir Amerikon atvažiavau.

— Bet tai buvo senoviški poteriai.

— Maiki, poteriai yra tik vieni: nėra nei senoviškų, nei naujoviškų. Jėsa!

— Per Velykas, tėve, būvo paskelbti visai nauji.

— Kur?

— Televizijoje, tėve, Sullivan programoj.

— O kas tas Sullivanas?

— Jis turi televizijos programą, kurioje buvo pasakyti tie poteriai. Ar nori pasiklausyti?

— Noriu.

— Poteriai buvo pasakyti

angliškai, bet aš išverčiau lietuvių kalbon. Štai:

"Viespatie brangus! Tu dediesi esąs aukščiausias visų krikščioniškų religijų ir tikėjimų valdovas. Jos skelbiasi, kad, jas praktikuojant, po mirties galima surasti laimingą amžiną gyvenimą. Esą, todėl mes turime tave girti ir garbinti, nors tai būtų, žinoma, saldiežuvavimas ir veidmainystė. Ir, sako, mes turėtume nesigalėti tau savo aukų, nes tokią kysiminkystę ir papirkimą mūsų politikieriai labai mėgsta. Bet tu, Dieve, gal nenorėtum taip žemai nusmukti, argi norėtum?"

"Praeity tu, Dieve, turėjai daug darbo, kol sukūrei dangų ir žemę. Bet dabai jau nėra kas tau veikti. Mes apkelvome žemės rutulį ir išmaišėm daug, sužinojom visus žvaigždžių vardus ir žinom, kad viskas padaryta gerai ir gerinti nieko nereikia. O jei kas pagenda, tai jau mes patys mokam pataisyti. Jei dantys ištrupa ar pradeda skaudėti, dentistas įveda naujus, kurie nei skauda, nei trupa. Jeigu kurio širdis pagenda, daktaras įsiuva kitą. Žmogus, netekęs regėjimo, gali gauti akis iš akių banko ir vėl gali matyti. Tik vieno dalyko dar mes nemokame — tai pripildyti žmonių širdis meilės. Todėl, jei tu, Dieve, esi dar gyvas, — kiti sako, kad jau miręs, — bet jeigu dar gyvas, tai padaryk stebuklą, pripildyk žmonių širdis meilės, kad jie vieni kitus mylėtų ir nežudytu vieni kitų beprotybiškoje karysėje. Oi, Dieve, susimildamas sustabdyk tas beprasmiškas skerdynes. Amen!"

— Ne, Maiki, aš tokių poterių nekalbėsiu. Gudbai.

ypač prieš gubernatorių Coheną. Belgų ar portugalų kolonijoj toks agitatorius būtų tuoju areštuotas ir, galbūt, susaudytas. Bet anglai paskyrė jam stipendiją lankyti Cambridge'io universitetą ir išsiuntė Anglijon. Tuo būdu jie pašalino nepageidaujamą maištininką ir tikėjosi padaryti iš jo naudingą sau agentą.

Vis dėlto juodųjų nacionalistų bruzdėjimas prieš europiečius nenurimo. Didžiausias subruzdėjimas prasidėjo 1953 metais, kai Anglijos kolonijų ministeris Lyttelton savo kalboje Londone pasakė, kad rytų Afrikoje reikia sudaryti trūpę kolonijų federaciją, sujungiant Keniją, Tanganyką ir Ugandą.

Londone šita jo kalba didelio įspūdžio nepadarė, bet Ugandoj, ypač jos didžiausioje provincijoje Bugandoj, kurią dar tebevadė karalius, kilo didžiausias triukšmas. Mat, čia įsivaizduota, kad siūlomoj federacijoje Uganda bus "nuskandinta" — išnyks jos ir vardas ir veidas.

Bijodams tokios galimybės, Bugandos kabaka (karalius) pareikalavo savo karalystei visiškos nepriklausomybės pripažinimo, nepaisydamas, kas atsitiks su likusia Uganda. Ir jis atsisakė su gubernatorium Cohenu kooperuoti. Tai buvo ne tiktafi Cohenui afrontas, bet ir Anglijos karališkos valdžios įžeidimas.

Cohenas neturėjo kitos išeities (taip jam rodėsi), kaip tik pašalinti Bugandos kabaką sau iš kelio, nors intelektualo atžvilgiu abudu buvo lygūs, abudu lanke tą patį universitetą Anglijoje, gal tik tiek skirtumo, kad Cohenas buvo žydas ir dabar ėjo Ugandos gubernatoriaus pareigas, o kabaka buvo kildes iš laukinių ir dabar vadinosi Bugandos karaliumi.

Taigi 1953 metų lapkričio 30 d. gubernatorių paprašė kabaką atvykti į jo raštinę ir pasakė: "Tamstos valdžia pasibaigė, ir tamsta jau nebe karalius". Ir tuoju jis buvo įgrūstas į lėktuvą ir išsiųstas Londonan. Negavo progos nei su saviškiais atsisveikinti. Jo 350 svarų sesuo, išgirdusi, kad jos brolis nuverstas nuo sosto, krito negyva.

Likę be savo karaliaus, Bugandos negrai ėjo iš galvų. Jie negalėjo įsivaizduoti, kaip reikės gyventi be karaliaus. Anglai siūlė jiems naują kabaką, bet jie nepriėmė. Jiems rodėsi, kad jų karalių dinastija yra jau nutraukta ir naujas kabaka jau nebūtų karališkos kilmės.

Įniršimas prieš Angliją buvo toks didelis, kad juodųjų seimas atsisakė priimti net Anglijos karalienę Elzbietą II, kai 1954 metais ji buvo nuvykus Ugandos aplankyti.

Tuo tarpu Londonan ištremtas jų kabaka įsitaikė geresnį gyvenimą, negu turėjo savo karalystėj. Jis apsigyveno ne kalėjime, bet gerame viešbuty, ir Anglijos išdas kasmet mokėjo jam po 8,000 svarų sterlingų, kai Anglijos svaras buvo vertas 4-rių Amerikos dolerių.

Pagaliau anglai tiek suminkštėjo, kad paskelbė, jog sutinka nuvežti kabaką Bugandon atgal, jeigu žmonės tenai jo nori ir jeigu sutinka priimti demokratine ir konstitucine santvarka.

Gubernatorius Cohen pranešė Bugandos seimely, kad priėmus konstituciją bugandėnai galės apsispręsti, ir paklausė, ar jie nori ištremtąjį kabaką grąžinti, ar rinkti jo vieton kitą? Jis nebaigė savo pranešimo skaityti, kai seime kilo didžiausias triukšmas ir reikaudami šeiminingai iškriko. Gubernatoriaus automobilis lauke buvo akmenimis sudaužytas.

Vis dėlto konstitucija buvo priimta ir ištremtasis kabaka sugrąžintas. Netrukus Anglijos inžinieriai pakinkė Nilo aukštupį ir įrengė Ugandai hidroelektrinę, kuri kainavo 22,000,000 svarų sterlingų ir pagamina 150,000 kilowatų elektros.

1962 metais Uganda tapo nepriklausoma valstybe ir įstojo Anglijos tautų bendruomenėn (Commonwealth of Nations) lygiu nariu.

Uganda turi 93,980 ketvirtainių mylių teritorijos ir (1962 m. apskaičiavimu) 6,845,000 gyventojų. Kalbos: anglų, bantų ir "swahili" (Arabų kalboj swahili reiškia pakraščio kalbų mišinį).

(Bus daugiau)

BUVO \$4, DABAR TIK \$2

Lietuvių išeivija Amerikoje

Parašė STASYS MICHELSONAS

Šitą 500 puslapių gausiai iliustruotą knygą dabai galite gauti už \$2, iki šiol ji kainavo \$4.

Ką toje knygoje rasite? Labai daug. Ten visa JAV, Kanados ir Pietų Amerikos lietuvių išeivijos istorija. Joje rasite, kada ir kaip ta išeivija prasidėjo, aprašytas jos organizacijos, jos spauda, jos veikėjus, jos santykius su Lietuva ir kt.

Kitos tokios knygos neturime.

Knyga parašyta lengva kalba, kiekvieno ji lengvai skaitoma. Tad paskubėkite ją įsigyti.

Pinigus siųskite:

KELEIVIS

636 Broadway

So. Boston, Mass. 02127

Pirmasis Anglijos lordas negras su savo žmona.

Poezijos knygos

TEVISKĖLĖ AŠ REGIU, eilėrašciai, parašė Pranas Imsrys, 40 psl., kaina \$1.-

VAKARĖ BANGA, lyrika, Gražina Tulauskaitė, 127 psl., kaina \$2.00.

AUKSINIAI RAGELIAI, lyrika, Pranas Naujokaitis, 64 psl., kaina \$2.00.

EILĖRASIŲ RINKINYS, Steponas Strazdas, 159 psl., kaina \$2.50.

SERKŠNO SIDABRAS, M Vaitkus, 86 psl., kaina \$1.50.

METŲ VINGIAI, Alf. Tyruolis, 176 psl. kaina \$3.

GELIŲ KALBĖJIMAS, Jonas Mekas, 32 psl., kaina \$1.00.

DERLIAUS VAINIKAS, J. Mikuckis, 359 psl., kaina \$2.50.

CHAPEL B., Algimantas Mackus, 64 psl., kaina \$3.

SIELOS BALSAI, J. Smaltorius, 221 psl. kaina 75 c.

VYNUOGĖS IR KAKTUSAI, Julijos Švabaitės eilėraščių rinkinys, 96 psl., kaina \$2.00.

SIDABRINĖS KAMANOS, Kazio Bradūno eilėraščių premijuotas rinkinys, 94 psl., kaina \$2.

RUDENS SAPNAI, Kotrynos Grigaitytės eilėrašciai, premijuota knyga, 80 psl., kaina \$2.00.

AUKOS TAURĖ, Stasio Santvaro 5-ji eilėraščių knyga, 150 puslapių, gražiai įrišta, kaina... \$2.50.

PLAUK, MANO LAIVELI, Petro Segato eilėrašciai, 111 psl., kaina... \$2.00.

SU DAINA, 392 liaudies dainos ir kaikiurių autorių eilėrašciai, tapę dainomis. Surinko Gražina Šimkoniene, 128 mažo formato psl., kaina \$1.00.

DAINIŲ SŪKURY 39 populiarių ir šokių dainos, surinko Gražina Šimkoniene, kišeninio formato, 351 psl., kaina \$2.00.

JUK NETURITE?

Petronėlės Orintaitės eiluotos apysakos "Teofilė nuo Kražantės". Keleivio administracijoje ją galite gauti už \$2.00.

LIETUVOS ŽEMELAPIAI

Turime Lietuvos žemėlapių — už 50 centų, už \$2.50 (sulankstomas) ir už \$3.50 (slenčianis).

MOTERŲ SKYRIUS

VAIZGANTAS

Napalys darbus dirba

(Tęsinys)

Napalys ir tai matė: jis visa matė ir atspėjo, ir šuktelėjo, pabaikydamas ranka:

— Stiš, miego pereksle!

Ir mergelė, lyg šūviu šauta, išnyko atgal į svirnelį.

Štai, vištelė peranksti išsiruosė linietų. Norėtų kapt kapt, tik mieguista dar nieko nemato ir dvakinėja, it anoji senelė.

Ir ima Napalį juokas, kad jis, arklukas, žvirblelis, mergaitė, senutė, vištė, visi tokie panašūs mieguklai; lyg vardais tesiskirtų, o ne, veislėmis. Lyg tik reikėtų jų kalba prakalbėti, ir visi jie vienodai atsakytų, taip pat jaučią, tuo pat esą susisieloję, tuo pat džiaugiasi.

Ak, kaip gamtos mokama visa pinti į vieną vienumą!

Dirvoje Napalys užkabino už brankto valkėlius. Na! Arklėlis stipriai patraukė; galingai veža pečiai; noragas siekia tokią lygią, vienodai storą, vienodai plačią velėną. Ji lygiai gula ant kitos, pirmiau atverstos velėnos. Ne gula, tik šliejasi. Napaliui rodos ir ji pajuntanti rytmetį, nugaruojanti nakties miegą ir jau linksniau ima gerti šilumą, kol nepradžiūs kiaurai ir neims trupėti išpurenta.

O paskui ji, artoja, špuokiukas gakt gakt, vabalėlius rinkdamas. Šunelis Pilkis paliuokomis, svavalingai šoko ant mėlynai spindinčio paukščio. Paukštelis plast-plast-plast tol, bet taja pat vaga.

— Pilki, ar pasiutai! Na, ką tau blogo darė mūsų sodelio švilpikas? Ar tau negėda? Juk tu vabalėlių tu vis tiek neesi. Jų nė nerasi. Kas kita mėslavabalių ar karkla-balių vikšrai. Tie, bra, geri: trumpi, stori, kaip slyvos; kieti ir riebiūs. Yra ko pakramtyti ir už dantų lieka. Tik jų pasirinkiosi rudenį, kai imsime pūdymą ar bulves arti. O dabar jų nėra. Supranti, Pilki?

Napalys burduliuoja, Pilkis supranta. Ima aplink šokinėti, taikydamas pirmutinį išsikabinimą į turėklas. Bet gauna atkala ranka per ausį.

— Eik šalin, dykini! Man ne laikas su tavim prasidėti. Ot, palauk, paleisiu pasiganytų, tai pažaisiva...

Pilkis ir tai supranta; pakrato galvelę ir šaute rušau-na paežiu, ten pasergėjęs kiškėli liuksint ir striksint.

Zlia-zlia-zlia-zlia šykščiai pištą velėną, verčiama nuo susigulėjusios, sutryptos žemelės. Rodos, kad vienodai nuobodus darbas. O ne! Žiūrėk, koks gamtos įvairumas.

Ir Napaliui negaili, kad nutraukė dalį miego.

Eina į šv. Joną. Pats malonusis laikas. Šilta. Napalys, kaip ir kiti žmonės darbininkai, baltuoja vienais marškiniais. Dirvos stovi javų mūru. Pievelės paantvalniai, ežios, — visa, kas tik plūgų nepaliesta, stori užsineš tarpia žole. Napaliui rodos tai vienas pačių angelų sudarytas buketas.

Pačiais pažemiais duknomis paklota storai, tirštai sužėlusi pievažolė. Lyg tankiai eželine vilna avikailis. Tik kur gražiau, neg kai žmonės susidaro kreželių puikių puikių žiedų, o pakloja jiems — rudų samanų. Ne vaizdi ta pievažolė, bet ji tikroji gyvulių stotis. Lyg artojų darbo vaisiai — visai valstybei.

Aukščiau iš tankyno linksmai kiša raudonas ar baltas savo galvelės sveikatingi dobilai ir atsidėję klausos, kaip pašnibždomis šneka gretimieji jų kaimynai skelta-širdžiai žvaginiai, anksti pražystantys, greit ir vystantys. Padžiūvusių, visą laiką nenukrentančių širdelių kankalėlių kekės žvanga, bet vėjeliiui papūtus.

Napalys stebisi, kaip tai visų kraštų lietuviai galėjo pajusti "žolę" — "žvangant": aukštaičių — žvangučiai, žemaičių — žvaginiai. Juk žvanga tik metaliniai daiktai. Napalys tiria kiekvieną augmenėlį skyrium — nė vienas nežvanga; o brendi per juos, vilkdamas kojas, žvanga sausu ir balsiu balsu. Jis prikrenta prie žemės, vėjeliiui pučiant, ir aiškių aiškiausiai girdi visą pievą — skambant. Taip, lietuvių esama muzikalių: žolė turi savo metalinį balsą.

Į pačią viršūnę pasistiebia pilnagrūdžiai ir pilnabūkliai. Šluotabarzdžiai šiukštai, smilgos, drebančios ašarėlės. Čia pat ir karčiasultės neėdomos geltonosios. Jų šiukštus, rėtai ant skėstų šakelių išmėtyti žiedeliai, nors geltonuoja skaisčiai, tačiau nėra akim malonūs. Pikta ant jų už gyvulių, kam jiems skanių skanesnį pašarėlį apkartina.

Geltonosios — lyg atkaklus nenaudėlis. Visi jo nenkenčia. Visi jį neprietelina žvilgsi. Gi jis išsižergęs negražiai, įsispręs staciškai ir stovi, lyg tyčiodamasis.

Ir ką gi ma padarysite? Aš noriu nusispiauti ant visos gražios jūsų sutartinės! Stovėsiu, veisiuos ir dar jus nukalėsiu.

Jacqueline Onassis (kairėje) ir buvusi jos anyta Rose Kennedy eina apsipirkti, atvykusios Onasio jachta į Nassau, Bahamos salose.

Frank Karpis iš Skokie, Ill., kuriam pirma buvo įsodinta plastikinė širdis, o po 63 valandų kito žmogaus širdis, mirė trumpai su ja tepagyvenęs. Tai buvo Houstone. Čia jį lankė žmona.

Kazys Dinkis

PAVASARIŠKA

Pradžiūvo darželis. Diegai pinavijų iš žemės raukšmeliais galvutėmis lenda. Po klonaug bėgioja marguojanti blinda. Žalų ir palų drūtasprandžių galvijų. Apvilta plačia rudine piemenaitė Pakluonėmis karves gainioja ir griūva. Keinūkiškos lig kelių vaikai atsiraite švieto valioje į mlykiančių krūvų.

Ir katinas rimtas iš svirno išėjo, Ir Margis, užlipęs ant priešvirnio, rangos, Ir kvapas gaivinančios priešpiečių vėjo Srovėna į trobą pro atdarus langus. Taip gėra, taip lengva, jauku ant krutinės, Taip jaučia širdis tą pavasario gaudą, Diegai pinavijų iš žemės jau lenda — Pradžys tuoj ir gėlių miškus pirmutinės.

Klausau ir tyliai, Spinduliu okeane Linkamai vyturys kažin ką trilluliuoja, Ir prūdas lyg ošia kažkur toluomoje, Ir rauda pakluonėję pargriuvus piemenė. Ir jaučia, ir verkia, ir rėkauoti noris Po klonaug, judanti, skambanti ora. Ir linksma, kad senis, skrandais apsikrovęs, Jau lopo sodelio sulrusią tvorą.

Nukalėti nenukalės: perteta šakelių, perskysta lapelių. Bet savo žiedu iš tolo žiūrintiems tikrai uždengia kitų varų įvairybę. Ir sakoma: pieva geltonuoja, ne marguliuoja. Napalys šiemet rengias anksti nukirsti pašvenčius, kol geltonosios neišbėrė savo sėklų. Sako, bene bus jų kitą vasarą mažiau.

Rengias naikinti. Gi kol yra, laimina ir jas, džiaugias ir jomis. Niaugi Dievas be reikalo būtų jas padaręs? Gal ir jų reikia gamai varų, sudarant vieną ištisą Dievo buketą — pievą.

Gi kuo geresnės už geltonąsias taip pat geltonos jaučio purpuolės? Nebent kad jų žiedai didesni, ir ne tokie skysti. Arba stabariai arkladiantiai. Jų, kad ir negardžiai, nesuėsi — tokie mediniai. O šaknį dėjo leidžia storą, staciškai gilyn. — tikra ažuolo karikatūra. O sausų pelaidžių — ištisos šluotos. Daug jų čia reikia! Ar nematėt?

(Bus daugiau)

Teisės patarimai

Advokatė M. Sveikaukaitė sutiko atnaujinėti j. Keisrio skaitytąjį klausimus teismo reikalus. Te klausimai turi būti bendro informacinio pobūdžio. Klausimus ir atnaujinimus suaukštiname šiame skyriuje. Laikė reikią pažymėti, kad šioje rubrikoje skaitytąjį. Klausimus pradedame siųsti tikrai 4-5-6 mėnesių atžymė: adresas:

M. Sveikaukas, Attorney at Law,
Co-operative Bank Plaza
1864 Centre Street
Boston, Mass. 02133

Klausimas

Esu lietuvaitė, gyvenusi Lenkijoje. 1960 metais Lenkijoje ištekejau už lenko. Prieš tai buvau ištekejusi už lietuvio, bet jis mirė, ir aš pasilikau su mažu vaiku.

Bu antru vyru iš pradžių sugyvenom neblogoi. Jis dirbo ir aprūpino mane ir vaiką. 1961 metais mes nutarėme emigruoti į Ameriką. Vaiką palikau su savo motina Lenkijoje. Mes žadėjome vėliau atsitiinti ir vaiką.

Atvažiavome ir apsigyvenome Chicagoje. Abudu su siradome darbų ir pradėjome kartu taupyti, kiek galėdami.

Praejo treji metai. Mano vyras pradėjo dažniau išgerti su draugais ir vis mažiau taupyti. Man prisiėjo pirkti maisto ir kitų būtinai reikalingų daiktų. Dirbau sunkiai ir namuos ir fabrike.

1968 metais pradėjau sirguliuoti. Tai man krūtinę skauda, tai galvą, ir aš vis būdavau pavargusi. Nuėjau pas daktarą. Jis man patarė paimti mėnesį atostogų ir pasilsėti.

Pasikalbėjau su vyru tuo reikalu. Jis buvo labai nepatenkintas ir piktas. Sako, ką tu manai, aš vienas dirbsiu ir tave išlaikysiu? Jei nori savo "benkartą" atsivežti, turėsi pati susitaupyti užtenkamai pinigų, kitaip aš nepasirašysiu, ir t.t.

Tėsiu darbą, bet sveikata vis darėsi prastesnė. Galų gale sukritau darbe, ir mane nuvežė ligoninė. Ten, padarę visokius tyrimus, pasakė, kad aš turiu neišgydomą ligą — sklerozę. Daktaras apie tai pasakė ir mano vyrui.

Grįžusi namo, vyro neberadau. Jis išsikraustė, man esant ligoninėje. Pradėjau visas pažįstamas klausiti, kur jis yra, bet niekas man nepasakė. Grįžau į darbą, nes daktaras patarė dirbti, kol galėsiu. Tuoj po to, kai nuėjau į banką pinigų pasiimti, pasirodė, kad vyras yra išėmęs du trečdaliu mūsų kartu sutauptų pinigų. O jis pats lyg į vandenį įkrintęs: jo nėra ir nėra.

Prieš keletą mėnesių gavau laišką iš teismo, kad vyras nori su manim išsiskirti. Aš labai supykau. Nutariau jam skrybų neduoti. Aš esu ligonis, ir man reikalinga jo pagalba. Pasiėmiau advokatą, ir jį paprasiau ginti mano bylą.

Vieną vakarą atbėgo pas mane mano vyras ir sako, kad jo advokatas jam žadėjo gauti "divorce", kad, girdi, jokių sunkumų nebus, bet jei aš geruoju sutiksiu, jis man duos tris tūkstančius dolerių; kitaip, — jis nueis pas imigracijos val-

dininkus ir mane apskysias kad aš, Lenkijoje būdama, turėjau reikalo su komunistais.

Tai yra grynas melas, ir mano vyras žino, kad tai ne-taisybė, bet kaip aš galėčiau tai įrodyti? Aš net bijau savo advokatui apie tai pasakyti, nes jis yra amerikonas ir gali patikėti, kad aš turėjau reikalo su komunistais, ir mane dar gali iš Amerikos išvyti. Kur aš, ligonis, dingčiau Lenkijoje, kur vaistų trūksta ir uždirbti centą yra sunku, ypatingai iš Amerikos grįžusiam žmogui. Gal net ir jie manęs neįsileistų? Juk aš esu ligonis ir darbui neužilgo nebetiksiu.

Labai prašau Tamstos patarimo. Esu viena, nesveika ir nežinau, kur ieškoti pagalbos.

Žmona

Illinois.

Atsakymas

Tamstos vyras, mano nuomone, neturi jokio pagrindo (grounds) skryboms gauti, iš kitos pusės, Tamstos advokatas neturės sunkumų gauti teismo sprendimą Tamstos naudai: "separate support" pavidale arba "divorce" — skrybų prašant.

Vyras yra Tamstą "palikęs" (deserted), o ne Tamstą jį. Vadinamojo "separate support" atveju ar "divorce" atveju, teismas išakys Tamstos vyrui mokėti Tamstai tam tikrą savaitinę arba mėnesinę sumą pragyvenimui.

Tamsta turi teisę būti vyro išlaikoma. Vyras taip pat bus "atsakingas" už Tamstos gydymo išlaidas dabar ir ateity.

Papasakok Tamstą savo advokatui apie vyro "grasimus". Taip grasinti yra žemas, biurus ir smerktinas elgesys. Teismas turėtų apie tai būtinai žinoti. Vyras nori Tamstą išgąsdinti ir, pasinaudojant Tamstos išgąsčiu bei baime, priversti Tamstą sutikti su jo siūlomomis sąlygomis. Toks elgesys yra tolygus šantažui (black mail), ir teismas labai nepalankiai žiūri į tokius reikalus.

Nesirūpink dėl to, kad Tamsta negalėtų įrodyti, kad Tamsta nebendradarbiavai su komunistais. Vyras, kuris tokį kaltinimą padaro, turi pasirūpinti "rodymais", o ne Tamstą.

Patariau būti visiškai atviri su savo advokatu. Jeigu klientas slepia nuo savo advokato kokias nors aplinkybes, advokatas negali jam tinkamai atstovauti ir jo bylą ginti.

Marta Rosalee verkia prie kasyklos Meksikoje, kur, įvykus sprogimui, užgriuvo 156 angliai-kasius, jų tarpe jos tėvą, du brolius ir du svainius.

BUVUSI KENNEDIENĖ KEIS TIKĖJIMĄ

Jacqueline Kennedienė, kai ištekejau už graikų ortodoksų tikėjimo su pirmąja žmona persikyrusio turtuolio Onassio, nusikalto Romos katalikų bažnyčiai, todėl jai uždrausta naudotis tos bažnyčios sakramentais.

Dabar Pietu ir Šiaurės Amerikų graikų ortodoksų tikėjimo galva viešai pasakė, kad Onassienė gal pereisianti į graikų ortodoksų tikėjimą, jei katalikų bažnyčia neatleis jos "nuodėmių".

NAMIE GALI DARYTI KĄ NORI

JAV aukščiausias teismas išaiškino, kad savo namuose galima laikyti ir naudotis pornografinėmis (nepadoria) medžiaga. Teismo aiškinimu, konstitucijos pirmasis papildymas sako, kad valstybė nesirūpina, kokias knygas skaito ir kokius filmus žiūri pilietis savo namuose. Visas mūsų konstitucinis palikimas nepreileidžia, kad vyriausybei būtų duota teisė kontroliuoti žmogaus mintis, teismo vardu pareiškė teisėjas Marshall.

ZMOGAUS KUNAS TEVERTAS 79 CENTUS

Dr. A. J. Gussenas rašo Tėvynėje, kad žmogaus kūną sudaro 6 cheminiai elementai (vanduo, proteinai, riebalai, mineralai, krakmolas ir vitaminai), kuriuos randame ir maiste. Visa tai krautuveje perkant kainuotų 16 dolerių. Bet pavertus žmogaus kūną į sudedamuosius cheminius elementus, visą tai ištekinuotų tik 79 centus.

Tai tiek vertas 150 svarų svėrantis vyras ar moters kūnas, kuri puošdami, maitindami, girdydami ir linksmindami išleidžiame milijonus dolerių.

Šeiminkams

Įdaryti svogūnais

Imame svogūnų galvutes, rūkytą kumpį ar dešrą, sviestą, pomidorų tyrę, geltoną sūrį, majonezą arba pomidorų padažą.

Svogūnų vidų išskaptuoti ir pavirinti pasūdytame vandenyje, kad pusiau suminkštėtų.

Kumpį ar dešrą išvirti, sumalkinti, pakepinti su svogūnais svieste, įdėti pomidorų tyrės ir viską pakaitinti. Mase užpilti svogūnų tuštumas. Paviršius pabarstyti tarkuotu sūriu ir uždėti sviesto. Svogūnus kepti orkaitėje apie 15-20 minučių.

Taip paruošus svogūnus galima prikimšti grybų. Valgyti šiltus ar šaltus.

Vietinės žinios

Pranešame, kad balandžio 7 d. New Yorko staiga mirė mūsų kuopos senas ir veiklus narys draugas

VINCAS KALVELIS.

Jo netekę, liūdim kartu su giminėmis ir idėjos draugais.

Amerikos Lietuvių Socialdemokratų Sąjungos
19-toji kuopa

Mūsų kuopos nariui

VINCUI KALVELIUI

mirus, gilią užuojautą reiškia jo giminėmis ir vienminčiams

Lietuvių Darbininkų Draugijos
7-toji kuopa

Mylimai motinai

a. a. MARJAI KRIVICKIENEI

Lietuvoje mirus, Bostono Lietuvių Bendruomenės Kultūros Klubu valdybos nariui Aleksandrai Čereškienei ir šeimai gilią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

Bostono Lietuvių Bendruomenės
Kultūros Klubu valdyba

Ką studentai sako apie savo tėvus?

Apie tai praeitą šėštadienį Bostono Kultūros Klube kalbėjo dr. Antanas Sužiedėlis. Jis yra paruošęs tuo klausimu studiją, paremtą gana didelio studentų (anglų, airių, vokiečių, prancūzų, italų, lenkų) skaičiaus apklausinėjimu. Klausimai lietuvių tėvų ir vaikų santykiams, kaip vaikams (dabar studentams) atrodo tėvai — kaip jie sugyveno savo tarpe, kokie jie buvo vaikams — geri, blogi, priekabingi, stumulus ir t.t.

Šokėjai gražiai pasirodė

Praeitą šėštadienį Onos Ivaškienės vadovaujamas tautinių šokių sambūris (trys grupės) ištisą valandą šoko JAV sveikatos, kūno kultūros ir atgaivos draugijos metinės konvencijos atstovams. Kiekvienas šokis buvo palydėtas audringais plojimais.

Savus šokėjus matysime televizijoje

Gegužės 5 d. 9:30 val. ryto televizijoje (kanalas 5) matysime šokant tautinius šokius net 7 tautas. Jų tarpe, aišku, bus ir Onos Ivaškienės vadovaujamas sambūris. Kalendoriuje pasižymėkite tą įvykį ir, tai dienai atėjus, įsijunkite televizijos aparatą.

Lankėsi "Lietuvos Pajūrio" redaktorius

Praeitą savaitę mus aplankė iš Montrelio atvykęs "Lietuvos Pajūrio" redaktorius Anas Lymanas. Jis į Bostoną buvo atvažiavęs savo bičiulio Alberto Puskėpalačio aplankyti.

Mirė A. Didžgalvienė

Dimitrijus Nikolskis, gyvenantis So. Bostone, gavo žinią iš Lietuvos, kad kovo mėnesio gale Vilniuje mirė jo sesuo Anastazija Nikolskytė-Didžgalvienė, 61 metų amžiaus.

Be jau minėto brolio, velionė paliko čia dar antrą brolių Povilą ir seserį. Jiems ir kitiems artimiesiems reikiame gilią užuojautą.

Ką rengiasi suvaidinti Bostono Dramos Sambūris?

Kaip jau buvo rašyta, po ilgesnės pertraukos Bostono Lietuvių Dramos Sambūris gegužės 11 d. vėl rengia naują spektaklį. Šį kartą bus suvaidinti du veikalai. Tai žymaus švedų dramaturgo vieno veiksmo kūrinys "Stipresnioji", įdomus dviejų moterų kovos epizodas, ir Kazio Sajos vieno veiksmo tragikomedija "Maniakas", aštri sovietinio ir aplamai diktatūrinio režimo satyra. Kas tas maniakas? Tai gali būti lygiai Stalinas ir dabartiniai jo įpėdiniai, vežantieji žmones tikron pražūtini. Bet apie tai plačiau pakalbėsime kitą kartą.

Veikalus režisuoja akt. Aleksandra Gustaitienė, dekoracijas kuria dail. Viktoras Vizgirda. Įvairiems muzikos ir šviesų įrengimams paramos susilauksim iš filminko Romo Šlezo.

Sambūry šį kartą vaidina ir eilė naujų veidų tarp senųjų mūsų veteranų.

Spektaklis — gegužės 11 d. (sekmadienį) 4 val. po pietų So. Bostono Lietuvių Piliiečių Dr-jos III-jo aukšto salėje.

Buvo gražus choro vakaras

Šv. Petro lietuvių parapijos choras, kuriam vado. vauja komp. Jeronimas Kačinskis, balandžio 13 d. surengė tikrai gražų muzikos, poezijos ir dainų vakarą, kuri atsilankė gana didelis bostoniečių būrys.

Programa buvo pradėta Naujosios Anglijos konservatorijos studentų stygų kvartetu, kuris sugrojo Juliaus Juzeliūno stygų kvartetą nr. 1.

Ši programos dalis buvo visai nauja — ir jos atlikėjai, ir pats kūrinys. Ji skirta ir geriems rimtos muzikos klausytojams. Tenka tik pastebėti, kad programos vyktytojams kiek nerilgai tenka pradžioje laukti, kol mūsų kalbi publika teikiąsi patirti, o kartais ir užploja vidury veikalo. Bet ta maža pastaba tebus atsimintina kitą kartą.

Labai įdomi buvo ir antroji dalis — mūsų žymaus aktoriaus Henriko Kačinsko pateikta literatūrinė programa. Jau daug laiko yra praėję, kai esame Henrika Kačinska girdėję, todėl jo klausėmės ausis ištęmpę ir su pasigėrėjimu. Šį kartą jis mums nuotaikingai paskaitė (atmintinai) gera pluoštą paskutiniųjų Vinco Mykolaičio-Putino (iš jo rinkinio "Langas") ir Henriko Radausko eilėraščių, už kuriuos retam svečiui atsilyginome karštais plojimais.

Pabaigai patys šeiminingai — choras — sudainavo 6 dainas. Ju tarpe buvo ir Juliaus Gaidelio operos "Danos" (žodžiai S. Santvaro) ištrauka — Zalių pievoj. Tuo būdu didesnis bostoniečių būrys turėjo progos bent maža šios operos gabalėli išgirsti. I Chicagoį šėštadienį buvusią premjerą tik keli tegalėjo nuvykti. Programa buvo baigta choriniu gėbalu iš St. Šimkaus operos "Pagirėnai".

Po mėninės programos vieniėjo namo, o kiti dar pasilikę užkandžiavo, šoko ar šnekučiavosi. Kol So. Bostono Lietuvių Piliiečių D-jos administracija leido.

SLA 328 kp. susirinkimas

Šį šėštadienį, balandžio 19 d. 5:30 val. vak. J. Tumavičienės bute (30 Roberson Sa., Jamaica Plain) bus SLA 328 kuopos susirinkimas. Darbotvarkėje pranešimas apie apskrities suvažiavimą ir kiti svarbūs klausimai. Visi nariai kviečiami dalyvauti.

Įsilykite ką tik išėjusį įdomų ir gražų leidinį

Stasio Barkausko parašytą knygą

VELNIAZMOGIAI

SETONISKA KOMEDIJA

Tai trijų veiksmų drama su prologu ir epilogu, 519 psl., kaina \$2.

Užsisakykite šiuo adresu:

Mrs. B. Barkauskas, P.O.B. 334, So. Boston Mass. 02127.

Ją galima gauti ir Keleivio administracijoje

Teisėjas Charles Wyzanski pasiskelbė, kad 1967 m. karo prievolės įstatymas yra priešingas konstitucijai, nes jis atleidžia nuo tos pareigos tik tuos, kurie karui priešingi religiniais sumetimais.

Bostono

JAVENGINIS KALENDORIUS

Balandžio 20 d. So. Bostono Lietuvių Piliiečių Dr-jos III aukšto salėje L. V. S-gos Ramovės muzikos ir dainų vakaras.

Balandžio 27 d. 3 val. po pietų So. Bostono Lietuvių Piliiečių Dr-jos salėje Bostono ateitininkų šventė, moka leiviai vaidina Alės Rūtos "Žiogą ir skruzdėlę".

Gegužės 3-4 dienom Tautinės S-gos namuose V. Rato kūrinių paroda, kurią rengia Bostono Šaučių židinys.

Gegužės 4 d. 3 val. popiet So. Bostono Lietuvių Piliiečių Dr-jos III aukšto salėje Šaulių Sąjungos 40 metų sukakties minėjimas.

Gegužės 4 d. 4 valandą po pietų Sandaros salėje, 124 F St., Sandarėjų Moterų Klubu našių karalienės pagerbimas.

Gegužės 11 d., sekmadienį, 3 val. popiet — Bostono Lietuvių Dramos Sambūrio spektaklis Lietuvių Piliiečių D-jos salėje.

Gegužės 18 d. So. Bostono Lietuvių Piliiečių Dr-jos keltuvo atidarymo banketas savo namų salėje.

Birželio 1 d. 2 val. popiet šv. Petro parapijos bažnyčioje kun. Ant. Saulėčio, S.J., primieja. Po mišių vairsės Lietuvių Piliiečių Dr-jos III-jo aukšto salėje.

Birželio 22 d. So. Bostono Lietuvių Piliiečių Dr-jos III aukšto salėje Sandaros 7 kuopos banketas Jadvygai Tumavičienei pagerbti.

Jieškojimai

Kalendinė Stasė ieško savo dėdės Kazimiero Saltano, pasakojančio metais, sako, gyvenusio Floridoj. Jis pats ar apie jį ką žinantieji prasomi rašyti: Lithuania, Racine, Wis., Sodų gatvė 10, Kalendinė Stasė.

Ieškoma: Ponas Gaboris ir šeima, kavininkas, lietuvių parapijos, Savanų rrb. Prašau rašyti:

A. Chesnar, 100 Tobin Rd., Cherry Valley, Mass. 01611.

Ieškomi Joseph Kavolinas ir Helen Kavolinas, 1945 metais gyveno So. Bostone, 35 Storg St. Jie patys arba kas nors apie juos žinantieji prasomi pranešti Keleivio administracijai.

ATLAS PARCELS CO.

82 Harrison Street, Worcester, Mass. 01604

Tel. 798-3347

Tiesiai iš Worcesterio siunčiamas įvairius stuntinius ir Lietuvių ir Rusijos žurnalus.

Stuntiniai sudaromi iš vietinės gamybos medžiagų, apavo, maisto ir pramonės gaminių. Turime vietoje įvairių vietinės gamybos ir importuotų prekių iš kitų kraštų visai žemomis kainomis. Be to, siunčiame maistą, pinigų ir galite užsakyti jų gamybos prekes. Čia sumokėsite pinigų, o giminės ten vietoje galės pasirinkti užsakytas prekes.

Taipogi tarpininkaujame per tam tikras įstaigas atsikviesiti giminės čia pas save į svečius ar nuolatiniam apsigyvenimui. Patarnavimas atliekamas greitai ir sąžiningai. Atsilankę įsitikinsite.

Vedėjas A. Schyrinskis

RADIO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radijo Programa Naujoj Anglijoj. Iš stoties WLYN, 1360 kilociklų ir iš stoties FM, 101.7 mc., veikia sekmadieniais nuo 1 iki 1:30 val. diena. Perduodama: Vėliausiu pasaulinių žinių santrankas ir komentarai, muzika, dainos ir Magdūtės pasaka.

Biznio reikalais kreiptis į Baltic Floristų gėlių ir dovanų krautuve, 502 E. Broadway, So. Bostone. Telefonas AN 8-0489. Ten gauname ir Keleivą.

NENUSIMINKITE!

Galima pagelbėti sergantiems reumatu, rankų ar kojų skausmais, nutirpimu, jaučiant nuovargį. REE-LEEF RUB. mėsos, daugumai pagelbėti. Užtikrinam patikimas, arba grąžiname pinigų. Stokioje, 33, gausite raistus su nurodymais.

ROYAL PRODUCTS

North Sta., P.O. Box 9112, Newark, N.J. 07105

Geri žodynai

Anglų - lietuvių kalbų žodynas, V. Baravyko, 590 psl. apie 30,000 žodžių kaina \$6.

Lietuvių-anglų kalbų žodynas, redagavo Karsavinaitė ir Šlapoberskis, apie 27,000 žodžių, 511 psl., kaina — \$5.00. Lietuvių-anglų kalbų žodynas, Vilius Peteraicius, lietuvių, daugiau kaip 30,000 žodžių, 586 psl., kaina \$7.00.

Introduction to modern Lithuanian, parašė Dambriūnas, Klimas ir Schmalstieg, 471 psl., didžiausias ir moderniausias angliškai kalbantiesiems lietuvių kalbos vadovėlis, kaina \$7.

Šių metų

Ekskursijos į Lietuvą

vyksta

BIRNĖLIO 3 ir LIEPOS 15 dieną

Norint prisijungti prie grupių, patartina registruotis dabar.

Vietų skaičius ribotas — nesivėluokite!

Ekskursijų ir registracijos reikalu kreiptis į

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE

390 West Broadway
South Boston, Mass. 02127
Telefonas: 268-8764

FARRAGUT Co-operative Bank

706 E. Broadway
So. Boston, Mass. 02127

dabar 5%

lėšėjus atsiimti
galima be pervedimo iš anksto

Malonus ir greitas patarnavimas

SUSIVIENIJIMAS

SLA LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA — jau 50 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokėjo daugiau kaip SEPTYNIS MILIONUS dolerių naivams.

SLA — didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvybės apdraudą ir ligoje pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVIENIJIMAS neieško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA — jau turi daugiau, kaip tris su puse miliono dolerių kapitalą, tad je apdraudę tikrai ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo \$100.00 iki \$10,000.00.

SLA — jaunimui duoda gera Taupomąją Apdraudą — Endowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigų aukštoje mokykloje studijuojant ir gyvenimo pradžiai.

SLA — duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1,000.00 apdraudus tik \$3.00 mokesčio metams.

SLA — AKCIDENTAL? APDRAUDA naudinga visokioms amžiaus asmenims rekomenduojama lietuvių klubų ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 akcidentinės apdraudės mokesčio \$2.00 į mėnesį.

SLA — kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijų. Kreipkitės kuopose, veikiame, ir jie plačiau paaiškins apie susivienijimo darbus.

Gausite apsaugintas informacijas, jeigu parašysite:

Lithuanian Alliance of America

207 West 30th Street, New York, N.Y. 10001

LAIKRASTIS VISŲ IR VISIEMS —

Nepriklausoma LIETUVA

Kas savaitę duoda politines, kultūrinės ir visuomenines apžvalgas, mokslo žinias, modernų sveikatos skyrių, kino naujienas, bėgamąją lietuviškąją kroniką, geriausius romanus vaizduojančius gyvenimą Lietuvoje labai daug aktualių iliustracijų ir tt. Laikraštį apsimoka numeruoti.

Naujiems prenumeratoriams visus metus laikraštis siunčiamas už pusę kainos, kuri Amerikoje kaštuoja \$5.50.

Adresas:

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA
7722 George Street, LaSalle—Montreal, Canada.

Vietinės žinios

Dailiosios literatūros ir dainų vakaras

L.V.S. "Ramovės" Bostono skyrius balandžio 20 d., sekmadienį, 8 val. popiet Lietuvos Piliiečių Dr-jos III aukšto salėje rengia Dailiosios literatūros ir dainų vakarą.

Programoje "Draugo" romano konkurso laureato rašytojo Vytauto Volerto paruošta mūsų dailiosios literatūros ir dainų pynė: "Margais takais keliauja žodis".

Programą atlieka mūsų jaunosios kartos menininkai iš Philadelphijos: Aušra Mačiulaitytė, Virginija Majauskienė, Bronius Bakčinas, solistė Ona Pluškonienė. Solistei akomponuoja komp. Jeronimas Kačins-

kas. Scenos apšvietimą tvarko Romas Sležas.

Sokiama gro linksmas R. M. Trio kapela iš Worcesterio. Veiks užkandžių ir gėrimų bufetas.

Vakaro pelnas skiriamas "Kario" žurnalui paremti.

Visus lietuvius, ypač jaunimą, maloniai kviečiame atsilankyti į šį linksmą pavasario vakarą, pasiklausyti įdomios programos ir smagiai praleisti laiką.

L. V. S. "Ramovės" Valdyba

J. Kapocius vyksta
Chicago

Juožas Kapocius išvyksta į Chicago, kur savaitgalį bus JAV Lietuvių Bendruomenės Tarybos susirinkimui. J. Kapocius yra jos pirmininkas.

LB Kultūros Klubas pagerbs komp. J. Gaidelį

Lietuvių Bendruomenės Kultūros Klubas balandžio 26 d. susirinkimas bus skirtas kompozitoriui Julijui Gaideliui, kuriam šio mėnesio pradžioje suėjo 60 metų.

Muzikas Izidorius Vasyliūnas savo paskaitoje mes žvilgsnį į kompozitoriaus Julius Gaidelio kūrybą. Jis smuiku atliks ir meninės programos dalį. Be to, joje dalyvaus pianistas dr. Vytenis Vasyliūnas ir Birutė Vaičiūrgytė.

Pabaigai, kaip visuomet, bus kavutė ir laisvi pašnekesiai.

Susirinkimas įvyks Tarpautiniame Institute, 287 Commonwealth Ave., Bostone. Pradžią 7:30 val. vak.

Visi kviečiami dalyvauti.

Atsiminkime šį susirinkimą

So. Bostono Lietuvių Pil. Dr-jos mėnesinis susirinkimas bus šį ketvirtadienį, balandžio 17 d. 8 val. vak. Jame bus pranešta smulkių žinių apie keltuvo atidarymo banketą, gegužės 18 d. Po susirinkimo — kavutė su užkandžiais.

S. G.

Svarbus Sandaros susirinkimas

Sandaros 7 kuopos rarių susirinkimas bus sekmadienį, balandžio 20 d. 2 val. popietį nuosavų namų salėje. Ten bus galima gauti bilietų banketui J. Tumavičienei pagerbti birželio 22 d. Šių bilietų galima gauti ir iš S. Janeliūno (tel. 269-1730, 404 K St., So. Boston, Mass. 02127).

Prof. dr. A. Ramūnas kalbės Kultūriniam Subatvakary

Prof. dr. Antanas Ramūnas-Paplauskas yra įdomi ir savaiminga asmenybė.

Aukštuosius mokslus baigęs nepriklausomai Lietuvoje, daktaro laipsnį įsigijęs Viena, Austrijoje, tuoj po II-jo pasaulinio karo atvyko į Kanadą ir pradėjo dirbti Ottawos universitete. Šiuo metu jis ten yra Švietimo departamento direktorius ir ekstraordinarinis profesorius. Iš to universiteto, UNESCO kviečiamas, su pakaitomis aplankė Europos, Azijos ir Afrikos universitetus. Lankėsi Kaire (Egipte), Persijoje, Pakistane, Indijoje ir kt.

Bostone turėsime progos dr. Antano Ramūno-Paplauskos paskaitos paklausti Kultūriniam subatvakary, kuris yra rengiamas balandžio 19 d. 7 val. 30 min. vakaro ALTS-gos namuose, So. Bostone. Svečio paskai-

tos tema aktuali ir įdomi: **Psichologinė ir sociologinė dvidešimtojo amžiaus vizija.** Be abejonės, toje paskaitoje bus paliestas mūsų amžiaus žmogus ir jo "karstosios" gyvenimo problemos.

Prof. dr. Ant. Ramūnas-Paplauskas yra autorius kelių mokslinių veikalų, parašytų prancūzų ir anglų kalbomis, kuriuos tarptautinio garso mokslininkai yra itin palankiai įvertinę.

Kultūrinių subatvakarių rengėjai tikisi, kad svečio nebuvėlio paskaitos pasiklausyti ir su juo pabuvoti susirinks gausus būrys Bostono lietuvių.

Rengėjai būtų dėkingi, kad staliukai būtų užsisakomi iš anksto (Ant. Vilėniskis, tel. 282-4093).

Pagerbsime J. Tumavičienę

Sandaros 7 kuopa birželio 22 d. 2 val. popietį So. Bostono Lietuvių Piliiečių Dr-jos salėje rengia banketą visuo-

menės veikėjai Jadvygai Tumavičienei pagerbti.

Kuopa tai nutarė jau prieš 3 mėnesius, bet vis negalėjo rasti tokios dienos, kad banketas nesutaptų su kitu lietuvių svarbiu parengimu. Ta diena rasta, ir dabar prasimos kitos organizacijos birželio 22 d. neruošti savo parengimų, kad visi galėtų dalyvauti J. Tumavičienės pagerbime.

Jadvyga Tumavičiene per visą savo gyvenimą veikė ne tik sandariečių tarpe, bet dirbo su visais, kurie tik jungėsi į lietuvių tautai naudingą veiklą. Todėl ji užsitarnavo visų mūsų pagarbos.

Banketo komisijos pirmininkas yra inž. Aleksandras Čaplikas. Jo vardas užtikrina, kad banketas bus tikrai gražus.

Iki pasimatymo birželio 22 dieną!

J. Lekys,
sekretorius

žiūrėkite, ką jūsų "senos mados" seimos bankas duoda

- Nuo įdėjimo dienos
- Be įspėjimo iš anksto
- Kas mėnuo priskaitoma
- Už visus indėlius moka

dabar
5 1/4 %

- Pilnas draudimas — Bankas veikia 105-tuosius metus
- Nuosimčiai nurašomi nuo Mass. mokesčių

South Boston Savings Bank

ALFRED W. ARCHIBALD, PREZIDENTAS

460 West Broadway, South Boston, Mass.

Skambinkite 268-2500

sąskaitai atidaryti nuo 8 val. ryto iki 5 val. popiet. Šio banko direktorių taryboje yra Lietuvos garbės konsulas adv. A. O. Šalnia ir adv. Jonas Grigalius. Reikale su patarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai. Turtas (Assets) virš \$132,000,000

M & T OIL CO., Inc.

641 E Broadway So. Boston, Mass. 02127

- ☐ Krosnies aptarnavimas
- ☐ Automatinis įpilimas
- ☐ Patogios mokėjimo sąlygos
- ☐ Pilnas šildymo įrengimas

Skambinkite

268-4662

R The Apothecary LIETUVIŠKA TIKRA VAISTINE

Parduodame tikrai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.

Jei reik vaistų — eikite į lietuvišką vaistinę.

Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.

182 a W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON.

Telefonas AN 8-6020

Nuo 9 val. ryto iki 8 val. v., išskyrus šventadienius ir ekm.

Dažau ir Taisau

Namus iš lauko ir viduje. Lipdau popierius ir taisau viską, ką pataisyti reikia. Naudoju tik geriausią medžiagą.

JONAS STARINSKAS
220 Savin Hill Ave.
Dorchester, Mass.
Tel. CO 5-5884

Flood Square Hardware Co.

Savininkas N. J. ALEKNA
628 EAST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.
TELEFONAS AN 8-4148
Benjamin Moore Dažai
Popierios Sielos
Stiklas Langame
Viešosios reikmenys namams
Reikmenys plumbieriams
Viešosios reikmenys daiktai

Telefonas: AN 8-2806

Dr. Jos. J. Donovan

Dr. J. Pašakarnio

OPHTHALMISTAS
OPTOMETRISTAS

Valandos:
nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.
Vakarais iš anksto susitarus
447 BROADWAY
South Boston, Mass.

DRAUDIMO AGENTORA

Atlieka įvairių rūšių draudimus
Kreiptis sena adresu:

BRONIS KONTRIM
598 Broadway
So. Boston, Mass. 02127

Tel. AN 8-1761

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance

321 County Club Rd.

Newton Centre, Mass. 02159

Tel. 332-2645

Nebrangiai parduodami pakabinamieji namų dažytojų pastoliai (stage).

Kreiptis bet kuriuo laiku į
Mrs. Oblasas
19 Ceylon Street
Dorchester, Mass. 02125

TEL. AN 8-2124

Dr. Amelia E. Roda

(RUDOKIUTE)

OPTOMETRISTE

Valandos:
nuo 10 ryto iki 6 vakaro
Trečiadieniais — uždara
445 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

Ketvirtis & Co.

JEWELERS

Laikrodžiai-Deimantai

Papuošalai

Elektrons Prietaisai

Rūpestingai taisome laikrodžius

Siūdos, papuošalus

379 W. BROADWAY

SOUTH BOSTON

Tel. AN 8-4649

REIKALINGI VYRAI,

žuvies pakuotojai.

Geriausia proga. 5 dienų, 40 valandų darbo savaitė. Atlyginimas didesnis, negu vidutinis. Telefonuoti: 523-0635

REIKALINGI VYRAI,

jūros žuviai diržinių piuklu

piaustyti.

5 dienų, 40 valandų darbo savaitė. Gera proga, labai geras atlyginimas.

Telefonuoti: 523-0687

Steponas Sadonis,

gyv. 349 West 4th Street,

So. Boston, Mass.,

telefonas 268-8607.

yra gerai patyręs

DAILIDĖ

(carpenter).

atlieka visokius dailidžių

darbus tiek namų viduje,

tiek jų išorėje.

Kai jums prireiks namus

naujai įrengti ar senus pa-

taisyti, šaukite Steponą

Sadonį, o jis jums mielai

patarnaus.

Trans-Atlantic Travel Service

DAUGIAUSIA PATYRUSI LIETUVIŠKA TURIZMO
ĮSTAIGA

Norintieji keliauti, praleisti atostogas saulėtose salose, aplankyti gimines Lietuvoje ar juos atsikvies. ti į svečius — geriausiai ir greičiausiai jums patarnaus Trans-Atlantic Travel Service. Čia visų lėktuvų bilietai (air tickets) išrašomi belaukiant — be jokio papildomo mokesčio.

Siunčiant pinigų ir siuntinius į Lietuvą ar perkant prekes tiems siuntiniams (skrydžių, lietaus, mežtinių, įvairias medžiagas), sąžiningiausiai patarnauja

Globe Parcel Service, Inc.

Dovanų pažymėjimus ir rusiškų prekių užsakymus be papildomo mokesčio siųskite savo giminiams tik per

Podarogifts Inc. skyrių Bostone

Darbo valandos: Kasdien 9—5
Ketvirtadieniais 9—7
Šeštadieniais 8—12

390 W. Broadway

So. Boston, Mass. 02127

Telefonas: 268-8764

Visų skyrių vedėja Aldona Adomonis

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

169 Milbury St.

WORCESTER, MASS.

Tel. SW 8-2968

yra vienintelė oficiali įstaiga

Worcester, kuri siunčia

siuntinius tiesiog iš Worcesterio į Lietuvą ir kitas Rusijos

valdomas sritis. Čia kalbama lietuviškai, patarnaujama greitai ir sąžiningai.

Siuntiniai nuveža greitai ir tvarkingai.

Čia galima gauti įvairiausių

importuotų ir vietinių gamybos medžiagų ir kitų

daiktų, tinkamų Lietuvoje, labai žemomis kainomis.

Vedėja B. Svikienė

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

ĮVAIRIAUSIAS DOVANAS

siunčia betarpiškai

IS BOSTONO Į LIETUVĄ

ir kitas Rusijos okupuotas kraštus

Pristatymas greitas ir garantuotas

Atidaryta darbo dienomis

nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.

o šeštadieniais

nuo 8 val. ryto iki 2 val. p.p.

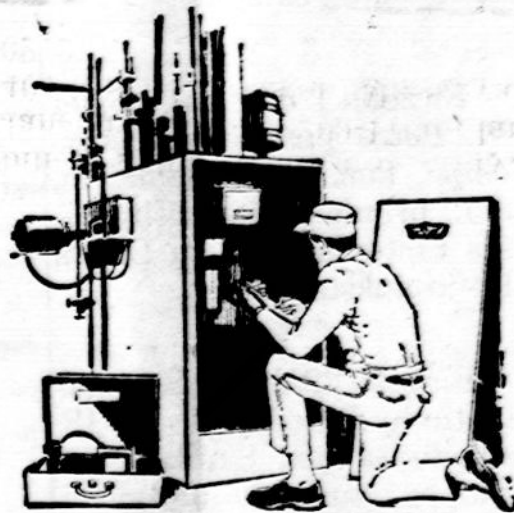
331 W. Broadway

So. Boston, Mass. 02127

Tel. 268-0088

Vedėjas J. Vaičiaitis

Tai veltui

Mums ištyrus jūsų alyva šildymo įrengimą dabar, gali jums sutaupyti pinigų per visą žiemą!

Mūsų veltui atliktas jūsų šildymo alyva sistemos ištyrimas gali pasakyti, kas reikalinga, kad ji žiemą veiktų taupiai ir efektingai. Gal reikia išvalyti, pataisyti ar mažas dalis pakeisti? O gal norėsite jūsų burnerį pagerinti Texaco's Flame Boosteriu, nauju moksliniu liepsnai kontroliuoti prietaisu, kuris burnerio veiksmingumą gali padidinti iki 42%. Mes rūpestingai atliekame tą darbą. Tuoj mus pašaukite.

FORTUNA FUEL Co.

487 Washington Street
Dorchester, Mass. 02124.

24 valandų patarnavimas

GE 6 1204

Knyga yra geriausias žmogaus draugas